

Ruukki® kevytorret

Tekninen opas

• Sisältö

Tekninen opas	1
1 Ruukin kevytorret.....	3
1.1 Kevytorsien edut	3
1.2 Kevytorsien materiaali	3
1.3 Kevytorsien valmistus	3
1.4 Kevytorsien poikkileikkaukset	3
1.5 Profilit	4
1.6 Poikkileikkausten muodot ja ominaisuudet	5
2 Rakennejärjestelmät.....	15
2.1 Yksiaukkoinen järjestelmä.....	15
2.1.1 Yksiaukkoinen järjestelmä, kevytorren sijoittelupiirustus	16
2.1.2 Yksiaukkoinen järjestelmä, kevytorret.....	17
2.1.3 Yksiaukkoinen järjestelmä, tukipalat.....	18
2.2 Kaksiaukkoinen järjestelmä	19
2.2.1 Kaksiaukkoinen järjestelmä, kevytorren sijoittelupiirustus	20
2.2.2 Kaksiaukkoinen järjestelmä, kevytorret	21
2.2.3 Kaksiaukkoinen järjestelmä, orsituet	22
2.3 Jatkuva rakenne järjestelmä – suunnittelu Ruukki PurCalc-ohjelmalla	23
2.3.1 Jatkuva rakenne –järjestelmä, kevytorren sijoittelupiirustus.....	24
2.3.2 Jatkuva rakenne –järjestelmä, kevytorret	25
2.3.3 Jatkuva rakenne –järjestelmä, orsituet.....	26
2.4 Limitetty järjestelmä – Ruukin suosittelema järjestelmä.....	27
2.4.1 Limitetty järjestelmä, kevytorren sijoittelukaavio.....	28
2.4.2 Limitetty järjestelmä, kevytorret	29
2.4.3 Limitetty järjestelmä, orsituet.....	30
2.5 Reikien mitoitusperiaate valmistusta varten	31
2.6 Reikätyypit	32
2.7 Orsituet.....	34
3 Kevytorsien käytössä huomioon otettavat asiat.....	35
3.1 Vääntöjäykkyys	35
3.2 Vääntöjäykkyyden parantaminen	35
3.3 Paikallinen lommahdus	35
3.4 Profilin muodon vääristyminen	35
3.5 Tukireaktioiden kestävyys	36
3.6 Laipastaan tuetut orret.....	36
3.7 Poikittaisjäykkyys	36
3.8 Tukematon alalaippa.....	36
3.9 Puristettu tukematon alalaippa	37
3.10 Ulokeorsi	37
4 PurCalc-mitoitusohjelmisto	38
5 Kevytorsien käsittely, kuljetus ja varastointi	38
5.1 Käsittely	38
5.2 Kuljetus	38
5.3 Varastointi	38
6 Kevytorsien asennus	38

1 Ruukin kevytorret

1.1 KEVYTORSIEN EDUT

Ruukilla on laaja valikoima laadukkaita ja kestäviä kevytorsia, joiden muoto ja käyttösovellukset vaihtelevat monipuolisesti. Tuotantoteknologia ja huippulaadukkaat raaka-aineet takaavat korkean kuormankeston ja jäykkyyden, mikä pidentää jännevälejä. Kevytorsia käytetään yleisesti eri tyyppisten rakennusten katto- ja seinärakenteissa. Ruukin kevytorsilla on merkittäviä etuja vaihtoehtoisin rakenteisiin verrattuna:

- Kevytorret ovat kevyitä kuormankestoonsa nähden. Kevytorsista rakennetut kattorakenteet ovat sen ansiosta erittäin kevyitä.
- Raaka-ainemateriaali hyväksikäytetään erittäin tehokkaasti. Koska perusmateriaali on erittäin lujaa, tarvittava kuormankesto saavutetaan pienemmällä poikkileikkauspaksuudella, mikä vähentää materiaalin kulutusta ja kustannuksia.
- Kevytorret vähentävät kuljetuskustannuksia, koska kuljetustilan tarve on pieni.
- Rakenteen kuormankesto voidaan paikallisesti parantaa käyttäen limitettyä rakennetta.
- Kevytorsia käyttämällä jännevälit voivat olla pitempiä kuin vaihtoehtoisia ratkaisuja käyttämällä.
- Kevytorret valmistetaan kuumasinkitystä teräksestä, minkä ansiosta niiden korroosionkestävyys on erinomainen ja niitä voidaan käyttää vaativissa olosuhteissa.
- Kevytorret ovat täysin kierrätettävissä.

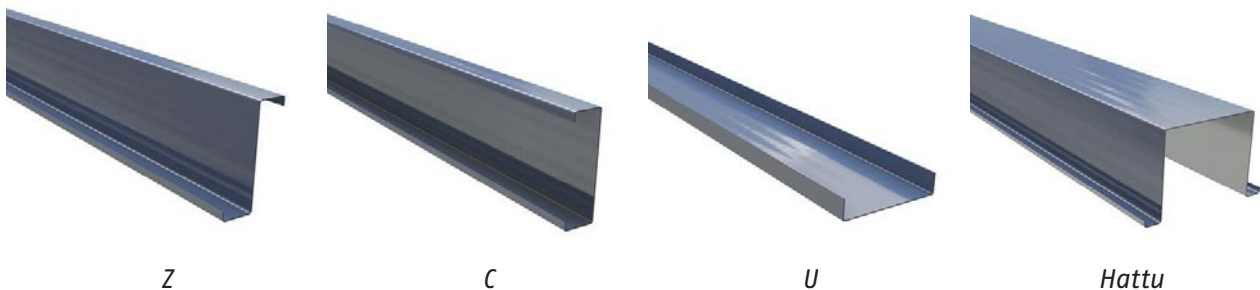
1.2 KEVYTORSIEN MATERIAALI

Kevytorret valmistetaan kylmävalssatusta teräslevystä, jonka materiaaliluokitus on S350GD+Z275 standardin EN 10346 mukaan. Teräslevyn myötölujuus on vähintään 350 N/mm².

1.3 KEVYTORSIEN VALMISTUS

Kevytorret valmistetaan joko rullamuovauksella tai särmäämällä, riippuen profiilin muodosta. Orret voidaan esirei'ittää tehtaalla, mukaanlukien termo-orret.

1.4 KEVYTORSIEN POIKKILEIKKAUKSET

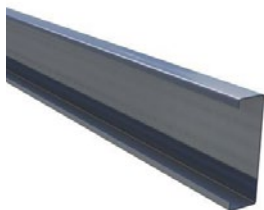
Profiilien mitat on esitetty luvussa 1.6.

1.5 PROFIILIT

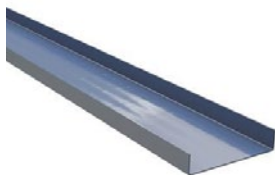
- Materiaalipaksuudet on 1,0–3,0 mm ja termoprofileissa 1,0–2,0 mm
- Rullamuovattujen kevytorsien pituus on 0,4–18 m, osittain leikatun < 1,6 m
- Profiilien korkeudet 100–350 mm (rullamuovaus)
- Enimmäispituus 18 m (rullamuovaus)
- Hattukevytorsien enimmäispaino 120 kg/kpl
- Poikkileikkauksiin sovelletut toleranssistandardit:
  - Särmätty: EN 1090-2
  - Rullamuovattu: EN 10162

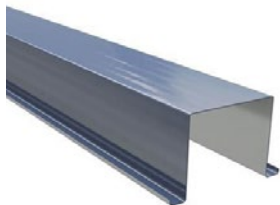
Z-profiili sopii erinomaisesti kattorakenteisiin. Normaalilla kallistuskulmalla varustetuissa viistoissa katoissa pääakseli, jonka suuntaisesti jäyhyysmomentti lasketaan, on suunnilleen pystysuorassa. Tämä takaa optimaalisen kuormankeston rakenteiden ja lumen painolle. Pienemmän akselin suuntaan laskettu toinen jäyhyysmomentti on toisaalta niin pieni, että levyprofiili on suositeltavaa kiinnittää katon lappeella vastakkaiseen lappeeseen harjalistalla. Z-profiili asennetaan katolle siten, että ylälaippa osoittaa harjaa kohden. Z-profiileja voidaan käyttää myös seinärakenteissa. Niissä asennus tehdään siten, että ulkolaippa osoittaa alaspäin.

C-profiileja voidaan käyttää seinäorsina tai seinän pystytukina. C-profiili eroaa Z-profiilista momenttipisteen osalta. Vääntövoiman takia profiiliin kohdistuva pystysuuntainen kuormitus aiheuttaa poikittaisen voiman kohdistumisen profiilin laippaan ja siirtymisen uumasta kohti ylälaippaa. Kattorakenteissa C-profiili asennetaan ylälaippa harjaa kohden. Seinärakenteissa ne asennetaan puolestaan siten, että laippa osoittaa ylöspäin. Tällöin tuulen painekuormat toimivat osittain seinärakenteen oman painon vastavoimina. Tuulen imukuormat vahvistavat poikittaisvoimia, minkä takia niiden vaikutuksen rajoittaminen voi edellyttää ankkuritankojen asentamista.

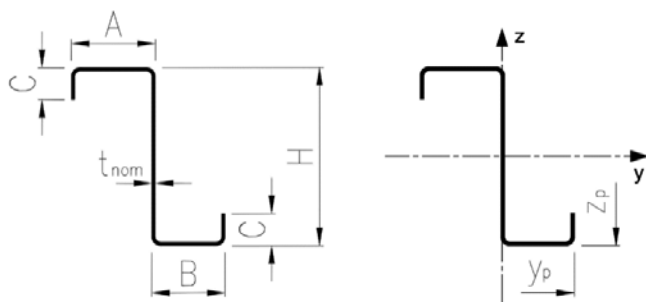

U-profiilia voidaan käyttää monipuolisesti teollisuusrakennuksissa, halleissa, varastoissa sekä laajennus- ja korjausrakentamisessa.

Hattuprofiili on leveämpi kuin muut profiilit, minkä ansiosta sen sivuttaissuuntaisen jäyhyys on huomattavasti suurempi muihin profileihin verrattuna. Hattuorret kiinnitetään suoraan laipoista käyttämällä hattutorren tukipalaa.

1.6 POIKKILEIKKAUSTEN MUODOT JA OMINAISUUDET

Z-kevytorsori

Teräslaji:

S350GD+Z

Myötölujuus:

$f_y = 350 \text{ MPa}$

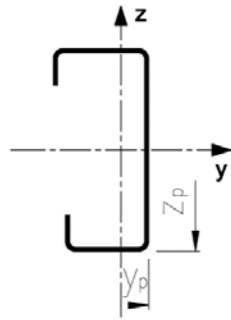
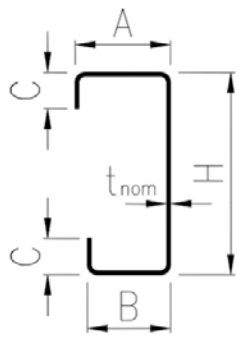
Murtolujuus:

$f_u = 420 \text{ MPa}$

Z-kevytorsori – poikkileikkausmuodot

Malli, kevytorsori	Paksuus	Korkeus	Leveys, leveä laippa	Leveys, kapea laippa	Uloke	Paino	Poikkileik- kauksen pinta-ala, kokonais- arvo	Poikkileik- kauksen pinta-ala, tehollinen	Paino- piste	Paino- piste
	t_{nom}	H	A	B	C	g	A_{gross}	A_{eff}	Y_p	Z_p
	mm	mm	mm	mm	mm	kg/m	cm ²	cm ²	mm	mm
Z100	1,00	100	45,00	39,00	16,50	1,63	2,03	1,23	40,85	51,35
	1,20		45,40	39,40	16,80	1,96	2,45	1,73	40,85	51,35
	1,50		46,00	40,00	17,20	2,45	3,08	2,42	40,85	51,35
	2,00		47,00	41,00	18,00	3,20	4,13	3,64	40,85	51,35
Z120	1,00	120	45,00	39,00	17,00	1,81	2,22	1,22	40,75	61,54
	1,20		45,50	39,50	17,20	2,17	2,68	1,72	40,75	61,54
	1,50		46,00	40,00	17,80	2,71	3,37	2,43	40,75	61,54
	2,00		47,00	41,00	18,00	3,61	4,52	3,69	40,75	61,54
Z150	1,00	150	45,00	39,00	17,00	2,04	2,50	1,21	40,55	76,75
	1,20		45,40	39,40	17,20	2,45	3,02	1,70	40,55	76,75
	1,50		46,00	40,00	17,80	3,06	3,80	2,42	40,55	76,75
	2,00		47,00	41,00	18,50	4,08	5,10	3,71	40,55	76,75
Z200	1,50	200	70,00	62,00	24,80	4,36	5,44	2,75	63,90	102,40
	2,00		71,00	63,00	25,50	5,81	7,30	4,58	63,90	102,40
	2,50		72,00	64,00	26,20	7,26	9,15	6,43	63,90	102,40
	3,00		73,00	65,00	27,00	8,71	11,00	8,40	63,90	102,40
Z250	1,50	250	70,00	62,00	24,80	4,92	6,17	2,75	64,45	127,35
	2,00		71,00	63,00	25,50	6,56	8,28	4,60	64,45	127,35
	2,50		72,00	64,00	26,20	8,20	10,39	6,49	64,45	127,35
	3,00		73,00	65,00	27,00	9,84	12,49	8,52	64,45	127,35
Z300	1,50	300	89,00	81,00	24,20	5,95	7,45	2,62	83,15	152,65
	2,00		90,00	82,00	25,00	7,93	10,00	4,55	83,15	152,65
	2,50		91,00	83,00	25,80	9,91	12,54	6,81	83,15	152,65
	3,00		92,00	84,00	26,50	11,89	15,08	9,11	83,15	152,65
Z350	2,00	350	90,00	82,00	30,00	8,97	11,20	4,74	176,20	83,60
	2,50		91,00	83,00	31,20	11,21	14,05	7,08	176,20	83,60
	3,00		92,00	84,00	31,40	13,44	16,89	9,50	176,20	83,60

Z-kevytors – poikkileikkauksen ominaisuudet										
Malli, kevytors	Paksuus	Jäyhyys- momentti, kokonais- arvo	Taivutus- vastus, kokonais- arvo	Jäyhyys- momentti, tehollinen arvo Ylälaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Ylälaippa puristettu	Jäyhyys- momentti, tehollinen arvo Alalaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Alalaippa puristettu	Jäyhyys- säde	Maks. taivutus- momentti, jänneväli Ylälaippa puristettu	Maks. taivutus- momentti, jänneväli Alalaippa puristettu
	t_{nom}	I_y	W_y	I_{yeff}	W_{yeff}	I_{yeff}	W_{yeff}	i_y	$M_{b,Rd}$	$M_{b,Rd}$
	mm	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm	kNm	kNm
Z100	1,00	31,340	6,130	28,831	5,636	29,558	5,556	3,931	1,973	1,944
	1,20	37,831	7,384	37,100	7,332	37,828	7,384	3,931	2,566	2,584
	1,50	47,542	9,253	47,542	9,253	47,542	9,253	3,930	3,238	3,238
	2,00	63,664	12,330	63,664	12,330	63,664	12,330	3,928	4,315	4,315
Z120	1,00	48,158	7,860	42,939	6,795	43,978	6,722	4,658	2,378	2,353
	1,20	58,135	9,473	56,685	9,383	57,622	9,319	4,657	3,284	3,262
	1,50	73,064	11,877	73,064	11,877	73,064	11,877	4,656	4,157	4,157
	2,00	97,854	15,841	97,854	15,841	97,854	15,841	4,654	5,544	5,544
Z150	1,00	81,702	10,689	69,691	8,512	71,328	8,461	5,712	2,979	2,961
	1,20	98,635	12,887	92,161	11,948	93,457	11,674	5,712	4,182	4,086
	1,50	123,979	16,166	123,681	16,151	123,316	15,998	5,710	5,653	5,600
	2,00	166,071	21,584	166,071	21,584	166,071	21,584	5,707	7,554	7,554
Z200	1,50	328,860	32,197	280,475	25,583	289,171	25,867	7,774	8,954	9,054
	2,00	440,827	43,053	428,445	42,616	433,778	41,868	7,772	14,915	14,654
	2,50	552,467	53,823	550,938	53,769	552,467	53,823	7,770	18,819	18,838
	3,00	663,787	64,510	663,787	64,510	663,787	64,510	7,768	22,579	22,579
Z250	1,50	555,474	43,800	454,735	32,411	465,288	32,465	9,485	11,344	11,363
	2,00	744,681	58,603	697,620	54,143	701,539	52,625	9,483	18,950	18,419
	2,50	933,377	73,307	926,362	73,088	925,790	72,255	9,480	25,581	25,289
	3,00	1121,566	87,913	1121,566	87,913	1121,566	87,913	9,477	30,770	3,077
Z300	1,50	983,000	64,627	696,020	38,317	712,846	38,598	11,485	13,411	13,509
	2,00	1318,164	86,520	1091,556	65,222	1114,916	65,292	11,482	22,828	22,852
	2,50	1652,585	108,291	1512,011	96,256	1530,451	94,823	11,479	33,690	33,188
	3,00	1986,271	129,942	1926,815	128,114	1925,456	123,447	11,477	44,840	43,207
Z350	2,00	1956,977	110,463	1585,278	79,693	1611,873	79,741	13,217	27,893	27,909
	2,50	2453,683	138,303	2198,183	117,355	2218,1754	115,895	13,214	41,074	40,563
	3,00	2949,381	166,008	2803,870	156,077	2798,258	151,283	13,211	54,627	52,949

C-kevytorsi

Teräslaji:

S350GD+Z

Myötölujuus:

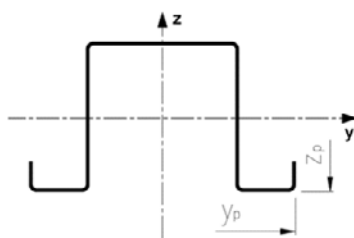
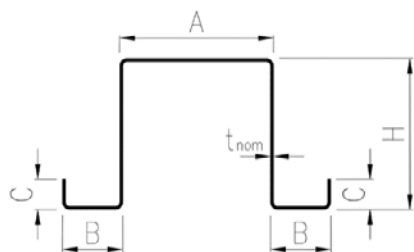
$f_y = 350 \text{ MPa}$

Murtolujuus:

$f_u = 420 \text{ MPa}$

C-kevytorsi – poikkileikkausmuodot										
Malli, kevytorsi	Paksuus	Korkeus	Leveys, leveä laippa	Leveys, kapea laippa	Uloke	Paino	Poikkileik- kauksen pinta-ala, kokonais- arvo	Poikkileik- kauksen pinta-ala, tehollinen	Paino- piste	Paino- piste
	t_{nom}	H	A	B	C	g	A_{gross}	A_{eff}	Y_p	Z_p
	mm	mm	mm	mm	mm	kg/m	cm ²	cm ²	mm	mm
C100	1,00	100	45,00	39,00	16,50	1,63	2,01	1,21	15,05	51,45
	1,20		45,40	39,40	16,80	1,96	2,43	1,70	15,05	51,45
	1,50		46,00	40,00	17,20	2,45	3,06	2,39	15,05	51,45
	2,00		47,00	41,00	18,00	3,20	4,10	3,60	15,05	51,45
C120	1,00	120	45,00	39,00	17,00	1,81	2,22	1,22	13,95	61,55
	1,20		45,50	39,50	17,20	2,17	2,68	1,71	13,95	61,55
	1,50		46,00	40,00	17,80	2,71	3,37	2,42	13,95	61,55
	2,00		47,00	41,00	18,00	3,61	4,51	3,68	13,95	61,55
C150	1,00	150	45,00	39,00	17,00	2,04	2,50	1,21	12,45	76,75
	1,20		45,40	39,40	17,20	2,45	3,02	1,70	12,45	76,75
	1,50		46,00	40,00	17,80	3,06	3,80	2,42	12,45	76,75
	2,00		47,00	41,00	18,50	4,08	5,10	3,71	12,45	76,75
C200	1,50	200	70,00	62,00	24,80	4,36	5,44	2,77	20,70	102,10
	2,00		71,00	63,00	25,50	5,81	7,30	4,62	20,70	102,10
	2,50		72,00	64,00	26,20	7,26	9,16	6,48	20,70	102,10
	3,00		73,00	65,00	27,00	8,71	11,01	8,46	20,70	102,10
C250	1,50	250	70,00	62,00	24,80	4,92	6,16	2,75	18,20	127,40
	2,00		71,00	63,00	25,50	6,56	8,26	4,58	18,20	127,40
	2,50		72,00	64,00	26,20	8,20	10,36	6,46	18,20	127,40
	3,00		73,00	65,00	27,00	9,84	12,46	8,48	18,20	127,40
C300	1,50	300	89,00	81,00	24,20	5,95	7,43	2,60	22,40	152,30
	2,00		90,00	82,00	25,00	7,93	9,97	4,52	22,40	152,30
	2,50		91,00	83,00	25,80	9,91	12,50	6,76	22,40	152,30
	3,00		92,00	84,00	26,50	11,89	15,03	9,04	22,40	152,30
C350	2,00	350	90,00	82,00	30,00	8,87	11,19	4,82	22,25	177,45
	2,50		91,00	83,00	31,20	11,08	14,04	7,17	22,25	177,45
	3,00		92,00	84,00	31,40	13,31	16,88	9,57	22,25	177,45

C-kevytorsori – poikkileikkauksen ominaisuudet										
Malli, kevytorsori	Paksuus	Jäyhyysmo- mentti, kokonais- arvo	Taivutus- vastus, kokonais- arvo	Jäyhyysmo- mentti, tehollinen arvo Ylälaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Ylälaippa puristettu	Jäyhyysmo- mentti, tehollinen arvo Alalaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Alalaippa puristettu	Jäyhyys- säde	Maks. tai- vutus- momentti, jänneväli Ylälaippa puristettu	Maks. tai- vutus- momentti, jänneväli Alalaippa puristettu
	t_{nom}	I_y	W_y	I_{yeff}	W_{yeff}	I_{yeff}	W_{yeff}	i_y	$M_{b,Rd}$	$M_{b,Rd}$
	mm	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm	kNm	kNm
C100	1,00	31,179	6,097	28,681	5,608	29,531	5,566	3,936	1,963	1,948
	1,20	37,635	7,345	36,934	7,294	37,633	7,344	3,935	2,553	2,570
	1,50	47,296	9,203	47,296	9,203	47,296	9,203	3,934	3,221	3,221
	2,00	63,334	12,263	63,334	12,263	63,334	12,263	3,933	4,292	4,292
C120	1,00	48,090	7,849	42,977	6,811	44,091	6,755	4,659	2,384	2,364
	1,20	58,052	9,459	56,721	9,376	57,702	9,349	4,658	3,282	3,272
	1,50	72,961	11,859	72,961	11,859	72,961	11,859	4,656	4,151	4,151
	2,00	97,715	15,818	97,715	15,818	97,715	15,818	4,654	5,536	5,536
C150	1,00	81,702	10,689	69,841	8,540	71,541	8,499	5,712	2,989	2,975
	1,20	98,635	12,887	92,384	11,996	93,703	11,723	5,711	4,198	4,103
	1,50	123,979	16,166	123,915	16,163	123,316	15,998	5,710	5,657	5,600
	2,00	166,071	21,584	166,071	21,584	166,071	21,584	5,707	7,554	7,554
C200	1,50	328,432	32,245	282,213	25,978	289,081	25,943	7,767	9,092	9,081
	2,00	440,256	43,118	430,991	42,777	434,289	42,104	7,765	14,972	14,736
	2,50	551,755	53,904	551,755	53,904	551,755	53,904	7,763	18,867	18,867
	3,00	662,934	64,607	662,934	64,607	662,934	64,607	7,761	22,613	22,613
C250	1,50	555,167	43,686	456,312	32,529	467,097	32,597	9,494	11,385	11,409
	2,00	744,265	58,450	698,615	54,176	702,218	52,611	9,491	18,962	18,414
	2,50	932,849	73,116	927,169	72,939	926,734	72,244	9,488	25,529	15,286
	3,00	1120,925	87,684	1120,925	87,684	1120,925	87,684	9,486	30,689	30,689
C300	1,50	981,253	64,525	695,224	38,170	713,208	38,652	11,492	13,360	13,528
	2,00	1315,814	86,383	1090,689	64,990	1111,827	65,080	11,490	22,746	22,778
	2,50	1649,630	108,119	1509,905	95,805	1526,763	94,574	11,487	33,532	33,101
	3,00	1982,708	129,735	1922,029	127,271	1921,362	123,186	11,485	44,545	43,115
C350	2,00	1949,034	110,013	1599,629	80,953	1625,144	80,886	13,197	28,334	28,310
	2,50	2443,714	137,739	2211,815	118,779	2230,254	117,137	13,195	41,573	40,998
	3,00	2937,385	165,330	2811,026	157,100	2805,580	152,270	13,192	54,985	53,295

Hattuorsi

Teräslaji:

Myötölujuus:

Murtolujuus:

S350GD+Z

$f_y = 350 \text{ MPa}$

$f_u = 420 \text{ MPa}$

H-kevytorsi – poikkileikkausmuodot

Malli, kevytorsi	Paksuus t_{nom} mm	Korkeus H mm	Leveys, leveä laippa A mm	Leveys, kapea laippa B mm	Uloke C mm	Paino g kg/m	Poikkileik- kauksen pinta-ala, kokonais- arvo A_{gross} cm ²	Poikkileik- kauksen pinta-ala, tehollinen A_{eff} cm ²	Paino- piste Y_p mm	Paino- piste Z_p mm
H100	1,00	100	100,00	48,00	18,30	3,28	4,04	2,06	96,46	47,25
	1,20		100,00	48,00	19,30	3,95	4,88	2,94	96,47	47,25
	1,50		100,00	48,00	20,60	5,00	6,14	4,38	96,47	47,25
	2,00		100,00	48,00	23,00	6,67	8,23	6,82	96,46	47,25
H125	1,00	125	100,00	40,00	17,30	3,60	4,35	2,07	88,45	61,45
	1,20		100,00	40,00	18,20	4,32	5,25	2,93	88,45	61,45
	1,50		100,00	40,00	19,60	5,40	6,61	4,23	88,46	61,45
	2,00		100,00	40,00	22,00	7,20	8,86	6,62	88,46	61,45
H150	1,00	150	100,00	43,00	16,80	4,00	4,88	2,07	91,55	72,95
	1,20		100,00	43,00	17,70	4,80	5,89	2,94	91,55	72,95
	1,50		100,00	43,00	19,10	6,00	7,41	4,29	91,54	72,95
	2,00		100,00	43,00	21,50	8,00	9,94	6,82	91,54	72,95
H200	1,50	200	120,00	45,00	17,10	7,80	9,19	4,37	103,00	100,20
	2,00		120,00	45,00	19,50	10,50	12,32	7,05	103,00	100,20
	2,50		120,00	45,00	23,00	12,75	15,46	10,11	103,00	100,20
H250	1,50	250	120,00	50,00	19,60	9,00	10,87	4,55	108,00	122,70
	2,00		120,00	50,00	22,00	12,00	14,58	7,35	108,00	122,70
	2,50		120,00	50,00	25,50	15,08	18,28	10,63	108,00	122,70

H-kevytorssi – poikkileikkauksen ominaisuudet										
Malli, kevytorssi	Paksuus	Jäyhyysmo- mentti, kokonais- arvo	Taivutus- vastus, kokonais- arvo	Jäyhyysmo- mentti, tehollinen arvo Ylälaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Ylälaippa puristettu	Jäyhyysmo- mentti, tehollinen arvo Alalaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Alalaippa puristettu	Jäyhyys- säde	Maks. tai- vutus- momentti, jänneväli Ylälaippa puristettu	Maks. tai- vutus- momentti, jänneväli Alalaippa puristettu
	t_{nom}	I_y	W_y	I_{yeff}	W_{yeff}	I_{yeff}	W_{yeff}	i_y	$M_{b,Rd}$	$M_{b,Rd}$
	mm	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm	kNm	kNm
H100	1,00	63,878	12,165	44,288	7,056	59,365	11,896	3,975	2,469	4,164
	1,20	77,130	14,662	59,244	9,911	74,808	14,525	3,975	3,469	5,084
	1,50	96,973	18,385	80,050	13,791	96,973	18,385	3,974	4,827	6,435
	2,00	129,954	24,530	116,495	20,757	129,954	24,530	3,973	7,265	8,585
H120	1,00	101,669	16,055	69,565	9,014	94,522	14,569	4,835	3,155	5,099
	1,20	122,760	19,358	92,936	12,649	122,104	19,356	4,834	4,427	6,775
	1,50	154,339	24,285	129,830	18,692	154,339	24,285	4,833	6,542	8,500
	2,00	206,821	32,427	187,274	27,829	206,821	32,427	4,832	9,740	11,345
H150	1,00	159,406	20,752	105,524	11,111	140,833	17,599	5,717	3,889	6,159
	1,20	192,486	25,029	141,322	15,587	185,618	24,660	5,716	5,455	8,631
	1,50	242,024	31,415	199,881	23,434	242,024	31,415	5,715	8,202	10,995
	2,00	324,370	41,980	295,700	36,484	324,370	41,980	5,713	12,769	14,693
H200	1,50	513.342	51.389	383.696	32.748	483.870	46.041	7,475	11,462	16,114
	2,00	688.164	68.700	594.947	55.048	687.490	68.569	7,472	19,267	24,000
	2,50	862.498	85.866	797.522	76.487	862.498	85.866	7,470	26,771	30,053
H250	1,50	912,797	71,851	646,601	42,241	830,181	62,569	9,165	14,784	21,899
	2,00	1223,877	96,168	1008,999	70,966	1182,411	93,313	9,162	24,838	32,659
	2,50	1534,196	120,341	1406,512	105,207	1534,196	120,341	9,160	36,823	42,120

U-orsi

Teräslaji:

S350GD+Z

Myötölujuus:

$f_y = 350 \text{ MPa}$

Murtolujuus:

$f_u = 420 \text{ MPa}$

U-kevytorsii – poikkileikkausmuodot										
Malli, kevytorsii	Paksuus	Korkeus	Leveys, leveä laippa	Leveys, kapea laippa	Uloke	Paino	Poikkileik- kauksen pinta-ala, kokonais- arvo	Poikkileik- kauksen pinta-ala, tehollinen	Paino- piste	Paino- piste
	t_{nom}	H	A	B	C	g	A_{gross}	A_{eff}	Y_p	Z_p
	mm	mm	mm	mm	mm	kg/m	cm ²	cm ²	mm	mm
U100	1,00	100	52,50	52,50	-	1,60	190,00	66,00	13,80	50,00
	1,20		52,80	52,80	-	1,92	230,00	95,00	13,90	50,00
	1,50		53,40	53,40	-	2,40	289,00	146,00	14,05	50,00
	2,00		51,80	51,80	-	3,12	388,00	248,00	14,30	50,00
	2,50		59,20	59,20	-	4,16	518,00	372,00	17,25	50,00
	3,00		51,00	51,00	-	4,56	585,00	505,00	14,80	50,00
U104	1,00	104	50,50	50,50	-	1,60	190,00	67,00	12,80	52,00
	1,20		50,80	50,80	-	1,92	230,00	95,00	12,90	52,00
	1,50		51,40	51,40	-	2,40	289,00	146,00	13,05	52,00
	2,00		49,80	49,80	-	3,12	388,00	249,00	13,30	52,00
	2,50		57,20	57,20	-	4,16	518,00	375,00	16,15	52,00
	3,00		49,00	49,00	-	4,56	585,00	508,00	13,80	52,00
U150	1,00	150	51,50	51,50	-	2,00	239,00	68,00	11,10	75,00
	1,20		51,80	51,80	-	2,40	289,00	98,00	11,20	75,00
	1,50		52,40	52,40	-	3,00	363,00	151,00	11,45	75,00
	2,00		53,20	53,20	-	4,00	487,00	261,00	11,70	75,00
	2,50		44,20	44,20	-	4,60	567,00	390,00	9,25	75,00
	3,00		48,50	48,50	-	5,64	704,00	544,00	10,80	75,00

U154	1,00	154	49,50	49,50	-	2,00	239,00	68,00	10,30	77,00
	1,20		49,80	49,80	-	2,40	289,00	98,00	10,40	77,00
	1,50		50,40	50,40	-	3,00	363,00	151,00	10,55	77,00
	2,00		51,20	51,20	-	4,00	487,00	261,00	10,80	77,00
	2,50		42,20	42,20	-	4,60	567,00	389,00	8,55	77,00
	3,00		46,50	46,50	-	5,64	704,00	544,00	10,00	77,00
U200	1,00	200	49,50	49,50	-	2,35	282,00	69,00	8,70	100,00
	1,20		49,80	49,80	-	2,82	340,00	99,00	8,80	100,00
	1,50		50,40	50,40	-	3,52	428,00	153,00	8,95	100,00
	2,00		51,20	51,20	-	4,70	575,00	267,00	9,20	100,00
	3,00		49,00	49,00	-	6,86	867,00	569,00	9,70	100,00
U204	1,00	204	47,50	47,50	-	2,35	282,00	69,00	8,00	102,00
	1,20		47,80	47,80	-	2,82	340,00	99,00	8,10	102,00
	1,50		48,40	48,40	-	3,52	428,00	153,00	8,25	102,00
	2,00		49,20	49,20	-	4,70	575,00	267,00	8,50	102,00
	3,00		47,00	47,00	-	6,86	867,00	568,00	9,00	102,00
U250	1,00	250	51,50	51,50	-	2,80	335,00	69,00	8,10	125,00
	1,20		51,80	51,80	-	3,36	405,00	100,00	8,20	125,00
	1,50		52,40	52,40	-	4,20	509,00	155,00	8,35	125,00
	2,00		53,20	53,20	-	5,60	683,00	271,00	8,60	125,00
	2,50		64,20	64,20	-	7,40	911,00	420,00	11,95	125,00
	3,00		55,00	55,00	-	8,35	1039,00	586,00	9,70	125,00
U254	1,00	254	49,50	49,50	-	2,80	335,00	69,00	7,50	127,00
	1,20		49,80	49,80	-	3,36	405,00	100,00	7,60	127,00
	1,50		50,40	50,40	-	4,20	509,00	155,00	7,75	127,00
	2,00		51,20	51,20	-	5,60	683,00	271,00	8,00	127,00
	2,50		62,20	62,20	-	7,40	911,00	420,00	11,25	127,00
	3,00		53,00	53,00	-	8,35	1039,00	585,00	9,10	127,00
U300	1,00	300	61,50	61,50	-	3,36	401,00	70,00	9,40	150,00
	1,20		50,40	50,40	-	3,79	459,00	100,00	6,90	150,00
	1,50		50,80	50,80	-	4,74	578,00	156,00	7,05	150,00
	2,00		63,30	63,30	-	6,56	818,00	276,00	9,90	150,00
	2,50		64,20	64,20	-	8,40	1026,00	424,00	10,15	150,00
	3,00		51,00	51,00	-	9,36	1170,00	591,00	7,80	150,00
U304	1,00	304	59,50	63,50	-	3,36	401,00	70,00	8,80	152,00
	1,20		48,40	52,40	-	3,79	459,00	100,00	6,40	152,00
	1,50		48,80	52,80	-	4,74	578,00	156,00	6,55	152,00
	2,00		61,30	65,30	-	6,56	818,00	276,00	9,30	152,00
	2,50		62,20	66,20	-	8,40	1026,00	424,00	9,55	152,00
	3,00		49,00	53,00	-	9,36	1170,00	590,00	7,30	152,00

U-kevytors – poikkileikkauksen ominaisuudet										
Malli, kevytors	Paksuus	Jäyhyysmo- mentti, kokonais- arvo	Taivutus- vastus, kokonais- arvo	Jäyhyysmo- mentti, tehollinen arvo Ylälaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Ylälaippa puristettu	Jäyhyysmo- mentti, tehollinen arvo Alalaippa puristettu	Taivutus- vastus, tehollinen Alalaippa puristettu	Jäyhyys- säde	Maks. tai- vutus- momentti, jänneväli Ylälaippa puristettu	Maks. tai- vutus- momentti, jänneväli Alalaippa puristettu
	t _{nom}	I _y	W _y	I _{yeff}	W _{yeff}	I _{yeff}	W _{yeff}	i _y	M _{b,Rd}	M _{b,Rd}
	mm	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm ⁴	cm ³	cm	kNm	kNm
U100	1,00	30,628	6,190	18,976	3,010	18,976	3,010	4,011	1,054	1,054
	1,20	36,990	7,461	25,408	4,233	25,408	4,233	4,011	1,482	1,482
	1,50	46,521	9,355	34,223	5,859	34,223	5,859	4,011	2,051	2,051
	2,00	62,376	12,480	49,770	8,792	49,770	8,792	4,010	3,077	3,077
	2,50	85,043	17,015	69,334	12,337	69,334	12,337	4,053	4,318	4,318
	3,00	93,977	18,617	84,493	15,708	84,493	15,708	4,009	5,498	5,498
U104	1,00	32,514	6,316	20,454	3,140	20,454	3,140	4,133	1,100	1,100
	1,20	39,267	7,613	27,368	4,413	27,368	4,413	4,133	1,545	1,545
	1,50	49,384	9,547	37,062	6,168	37,062	6,168	4,132	2,159	2,159
	2,00	66,213	12,738	53,766	9,227	53,766	9,227	4,131	3,230	3,230
	2,50	90,474	17,406	74,909	12,937	74,909	12,937	4,180	4,528	4,528
	3,00	99,751	19,007	90,938	16,405	90,938	16,405	4,130	5,742	5,742
U150	1,00	79,400	10,625	46,725	4,801	46,725	4,801	5,762	1,680	1,680
	1,20	95,897	12,815	62,769	6,745	62,769	6,745	5,762	2,361	2,361
	1,50	120,616	16,086	89,248	10,181	89,248	10,181	5,761	3,563	3,563
	2,00	161,742	21,500	133,398	16,060	133,398	16,060	5,760	5,621	5,621
	2,50	176,795	23,579	162,065	20,645	162,065	20,645	5,584	7,226	7,226
	3,00	223,716	29,837	208,938	26,844	208,938	26,844	5,636	9,395	9,395
U154	1,00	82,247	10,719	49,014	4,933	49,014	4,933	5,865	1,727	1,727
	1,20	99,335	12,929	65,816	6,927	65,816	6,927	5,864	2,424	2,424
	1,50	124,939	16,230	93,526	10,448	93,526	10,448	5,864	3,657	3,657
	2,00	167,534	21,693	140,214	16,578	140,214	16,578	5,862	5,802	5,802
	2,50	182,750	23,740	169,793	21,225	169,793	21,225	5,677	7,429	7,429
	3,00	231,556	30,080	218,885	27,580	218,885	27,580	5,734	9,653	9,653
U200	1,00	151,994	15,279	86,415	6,610	86,415	6,610	7,344	2,314	2,314
	1,20	183,581	18,435	116,407	9,277	116,407	9,277	7,343	3,247	3,247
	1,50	230,912	23,154	166,029	13,982	166,029	13,982	7,342	4,894	4,894
	2,00	309,666	30,973	258,684	23,568	258,684	23,568	7,340	8,249	8,249
	3,00	466,691	46,446	435,016	41,760	435,016	41,760	7,337	14,616	14,616
U204	1,00	155,586	15,332	89,446	6,741	89,446	6,741	7,430	2,359	2,359
	1,20	187,918	18,500	120,442	9,455	120,442	9,455	7,429	3,309	3,309
	1,50	236,365	23,235	171,702	14,241	171,702	14,241	7,428	4,984	4,984
	2,00	316,973	31,082	267,333	23,982	267,333	23,982	7,426	8,394	8,394
	3,00	477,686	46,613	450,038	42,602	450,038	42,602	7,423	14,911	14,911

U250	1,00	271,765	21,788	143,520	8,572	143,520	8,572	9,006	3,000	3,000
	1,20	328,260	26,297	194,024	12,026	194,024	12,026	9,005	4,209	4,209
	1,50	412,923	33,039	278,105	18,129	278,105	18,129	9,004	6,345	6,345
	2,00	553,821	44,224	435,885	30,561	435,885	30,561	9,002	10,696	10,696
	2,50	774,088	61,937	641,079	46,513	641,079	46,513	9,216	16,280	16,280
	3,00	840,827	67,277	773,288	59,372	773,288	59,372	8,997	20,780	20,780
U254	1,00	276,505	21,818	147,451	8,704	147,451	8,704	9,084	3,047	3,047
	1,20	333,983	26,333	199,262	12,207	199,262	12,207	9,083	4,272	4,272
	1,50	420,118	33,085	285,489	18,390	285,489	18,390	9,082	6,437	6,437
	2,00	563,463	44,287	447,204	30,976	447,204	30,976	9,080	10,842	10,842
	2,50	788,939	62,131	658,347	47,176	658,347	47,176	9,304	16,512	16,512
	3,00	855,848	67,400	794,711	60,356	794,711	60,356	9,077	21,125	21,125
U300	1,00	466,593	31,214	220,610	10,648	220,610	10,648	10,788	3,727	3,727
	1,20	509,012	33,973	288,882	14,761	288,882	14,761	10,527	5,166	5,166
	1,50	640,318	42,694	415,164	22,228	415,164	22,228	10,525	7,780	7,780
	2,00	951,141	63,418	682,468	38,143	682,468	38,143	10,784	13,350	13,350
	2,50	1192,855	79,402	962,754	57,030	962,754	57,030	10,782	19,961	19,961
	3,00	1294,830	85,904	1204,668	77,022	1204,668	77,022	10,518	26,958	26,958
U304	1,00	473,367	31,249	225,716	10,790	225,716	10,790	10,867	3,776	3,776
	1,20	515,669	33,964	295,152	14,939	295,152	14,939	10,595	5,229	5,229
	1,50	648,688	42,682	423,994	22,482	423,994	22,482	10,594	7,869	7,869
	2,00	964,929	63,491	697,426	38,591	697,426	38,591	10,862	13,507	13,507
	2,50	1210,136	79,494	983,475	57,668	983,475	57,668	10,860	20,184	20,184
	3,00	1311,708	85,884	1228,367	77,714	1228,367	77,714	10,587	27,200	27,200

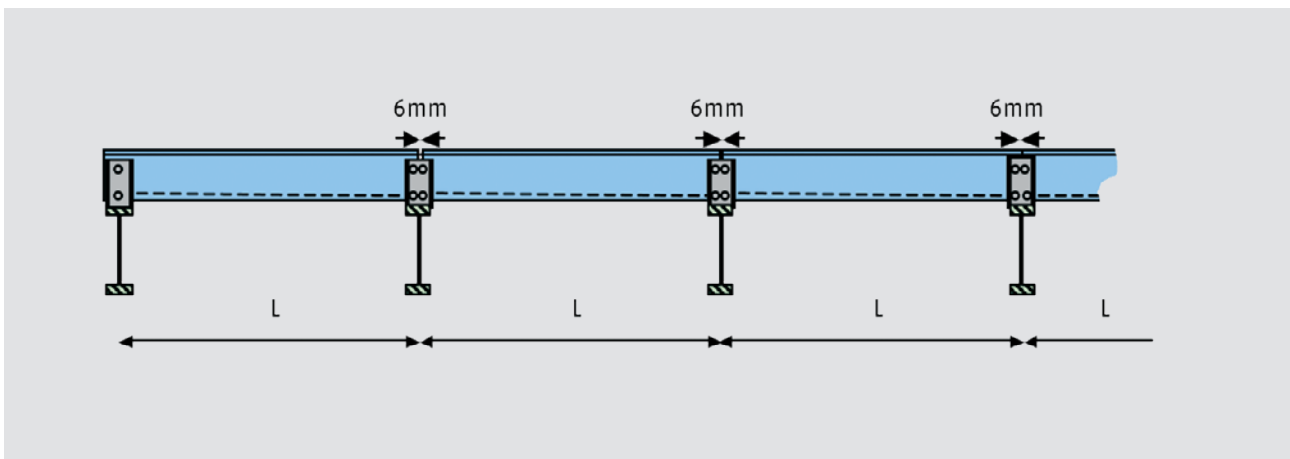
2 Rakennejärjestelmät

Tapauskohtaisesti katon orsitukseen on olemassa neljä vaihtoehtoista päätoteutustapaa sekä näiden yhdistelmät. Seuraavassa käydään järjestelmien ominaisuuksia ja valintakriteereitä läpi.

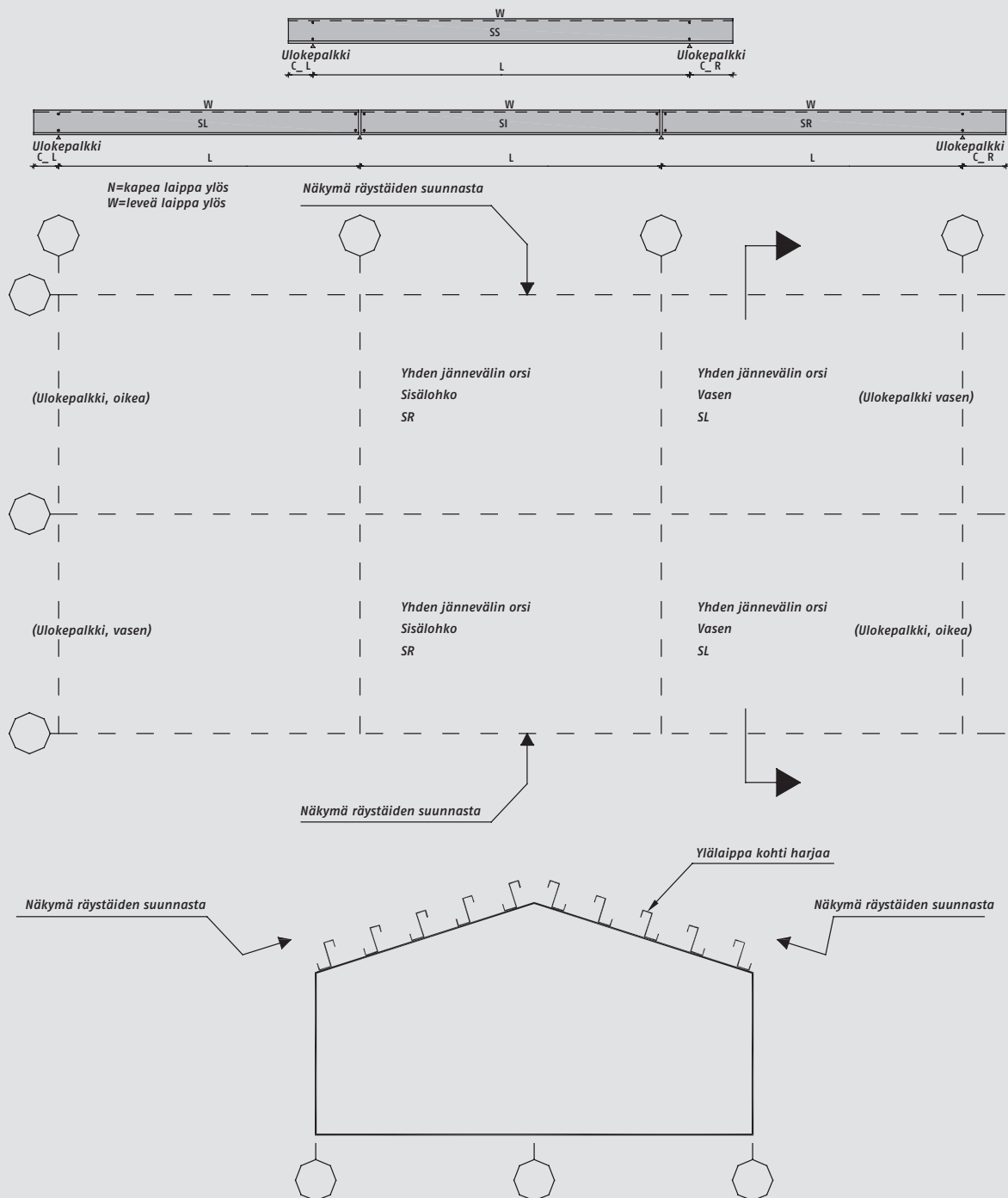
2.1 YKSIAUKKOINEN JÄRJESTELMÄ

Käytetään seinissä ja katoissa, kohtalaiset jännevälit

- Yksinkertainen järjestelmä
- Samat tukireaktiot keskilohkojen pääpalkeissa
- Pieni määrä liitososia
- Samanlaiset kevytorret koko katossa
- Suurempi teräksen kulutus
- Suuremmat taipumat
- Voidaan toteuttaa Z-, C- ja hattuprofiileilla.

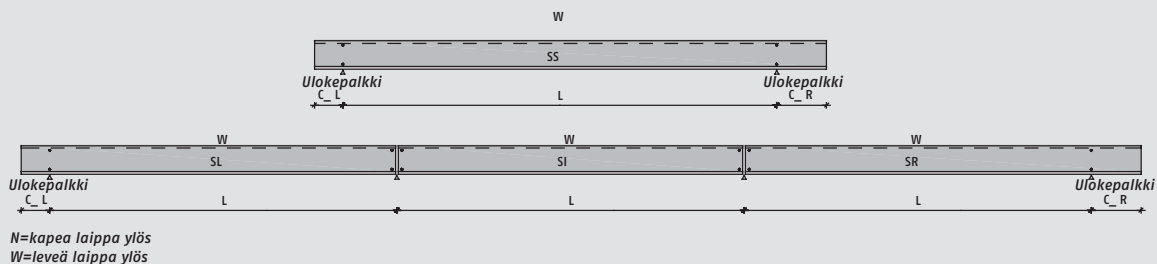

2.1.1 YKSIAUKKONIN JÄRJESTelmä, KEVYTORREN SIIJOITTELUPIIRUSTUS

2.1.2 YKSIAUKKOINEN JÄRJESTELMÄ, KEVYTORRET

Huomautus! Työmaalla kevytortta tarkastellaan räystäiden suunnasta

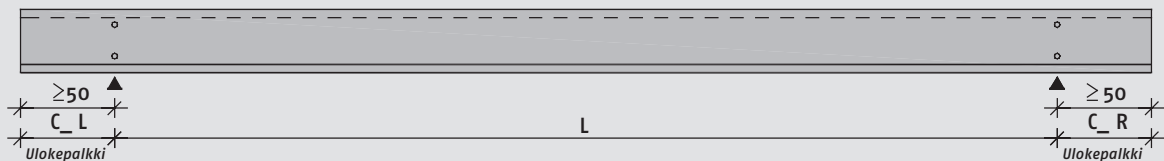

Huomautus! Laipan leveä puoli, kun esirei'itys rakenne pystysuuntainen
Käänteistä rakennetta käytetään käänteisissä orsissa

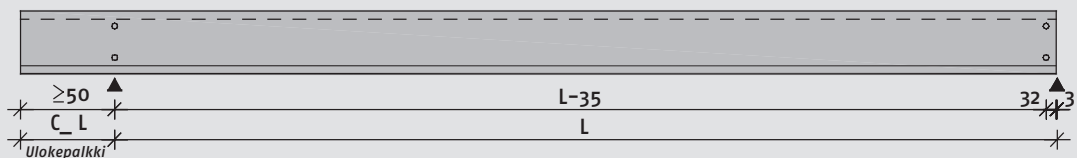
Huomautus! Valmistuspiirustuksissa orsi esitetään niin, että
leveä laippa osoittaa alaspäin kohti lukijaa

L=jänneväli

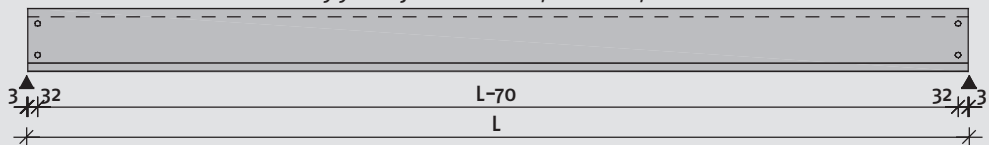
Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, SS

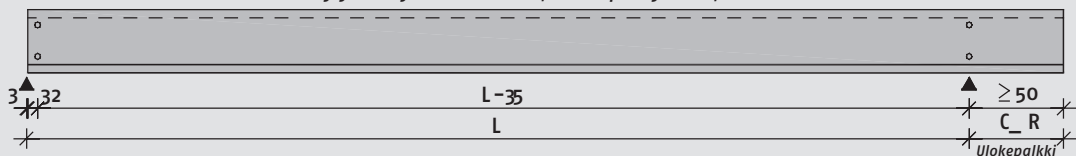
Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, vasen päätylohko, SL

Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, sisälohko, SI

Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, oikea päätylohko, SR

2.1.3 YKSIAUKKOINEN JÄRJESTELMÄ, TUKIPALAT

N=käpeä laippa ylös
W=leveä laippa ylös

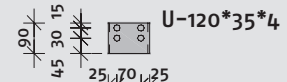
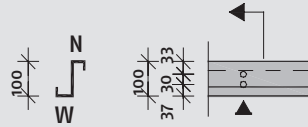
Työmaalla LEVEÄ laippa YLÖS, KAIKKI ORRET

Orsikiinnike päätytuessa

Orsikiinnike päätytuessa

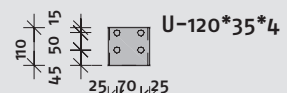
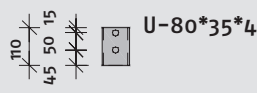
Z100

Reikä $\emptyset = 14$

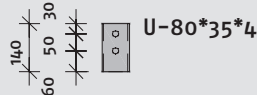
Z120

Reikä $\emptyset = 14$

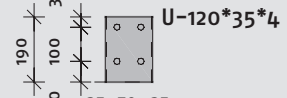
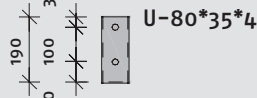
Z150

Reikä $\emptyset = 14$

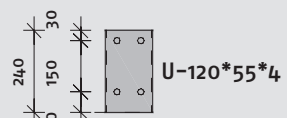
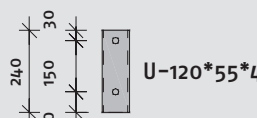
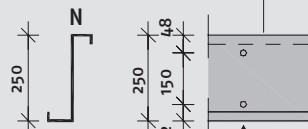
Z200

Reikä $\emptyset = 18$

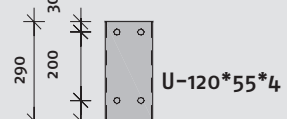
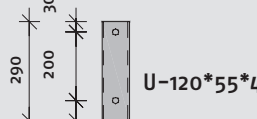
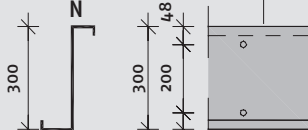
Z250

Reikä $\emptyset = 18$

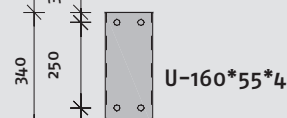
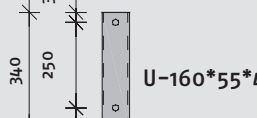
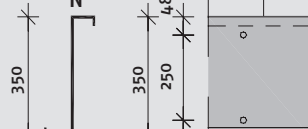
Z300

Reikä $\emptyset = 18$

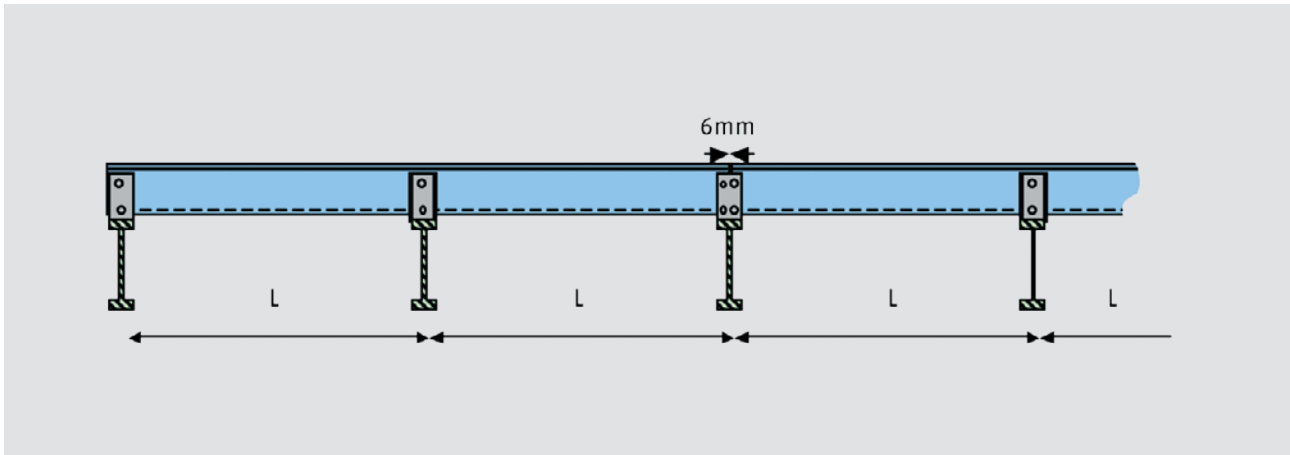

Z350

Reikä $\emptyset = 18$

2.2 KAKSIAUKKOINEN JÄRJESTELMÄ

Käytetään seinissä, joissa jänneväli on 4–6 metriä, ja katoissa, joissa jänneväli on kohtalaisen pitkä.

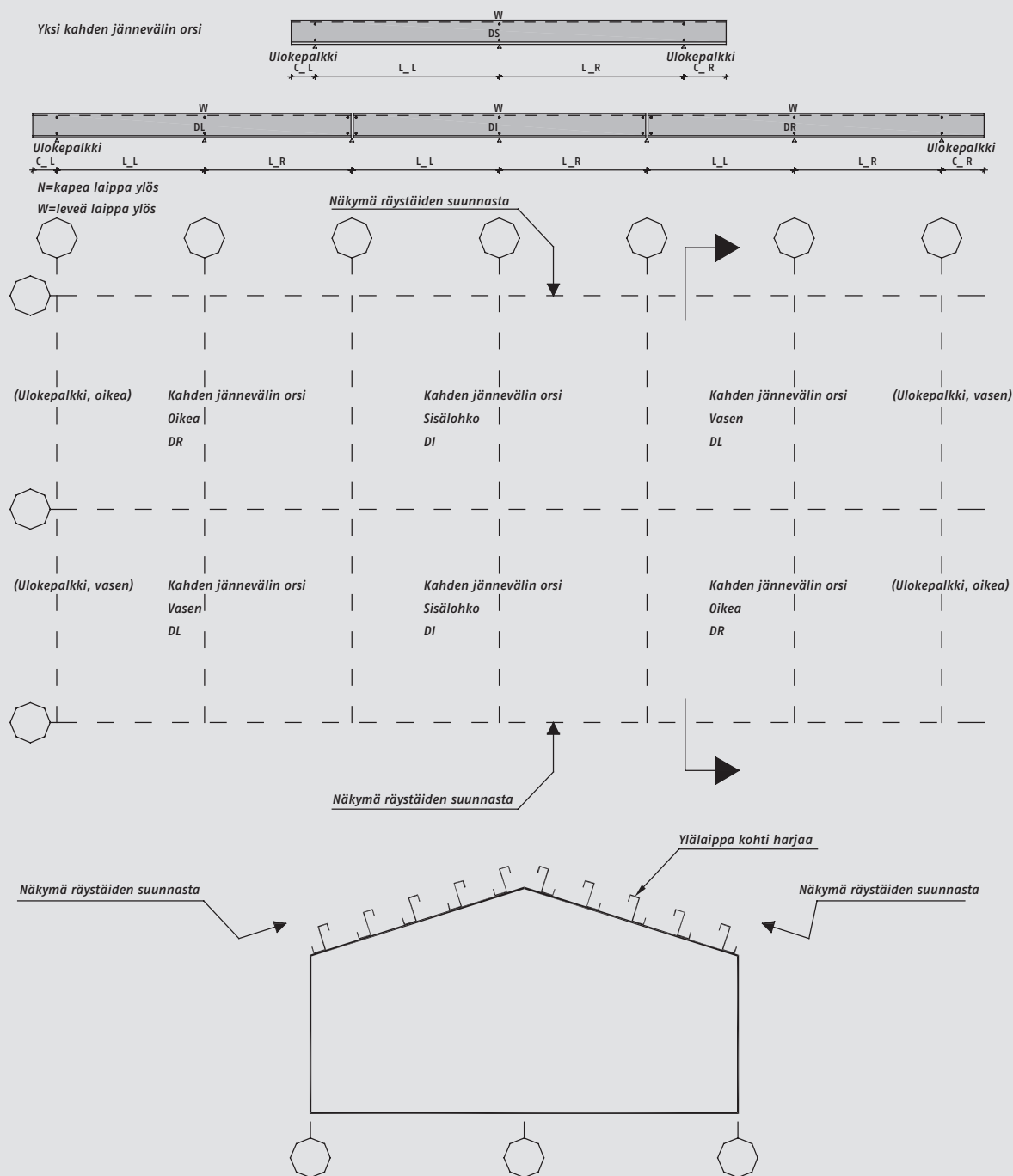
- Pienet taipumat
- Pieni määrä asennusosia
- Vähemmän asennustyötä
- Erilaiset tukireaktiot pääkannattijelle
- Pitkät profiilit, käsittely hankalampaa
- Voidaan toteuttaa Z-, C- ja hattuprofiileilla

Samaa orsikiinnikettä voidaan käyttää kaksiaukkoisten orsien välitukena sekä orsiliitosten tukena.

Hatturosi on aina varustettava vahvistusprofiililla. Vahvistusprofiilin suositeltu paksuus on sama kuin varsinaisen orren paksuus.

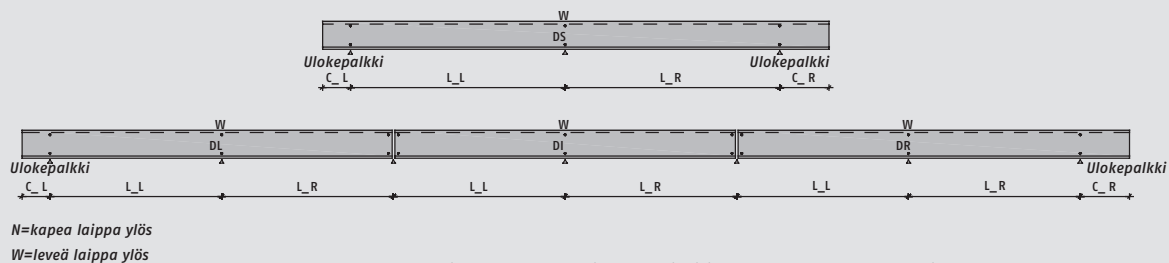
Vahvistusprofiilin pituus $L > \text{Max}(3 \cdot s, 2 \cdot H)$, jossa s tarkoittaa tuen leveyttä ja H profiilin korkeutta. Tarkemmat hatturosien tukipalojen mitat erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

2.2.1 KAKSIAUKKONINEN JÄRJESTELMÄ, KEVYTORREN SIIJOITTELUPIIRUSTUS

2.2.2 KAKSIAUKKOINEN JÄRJESTELMÄ, KEVYTORRET

Huomautus! Työmaalla kevytortta tarkastellaan räystäiden suunnasta

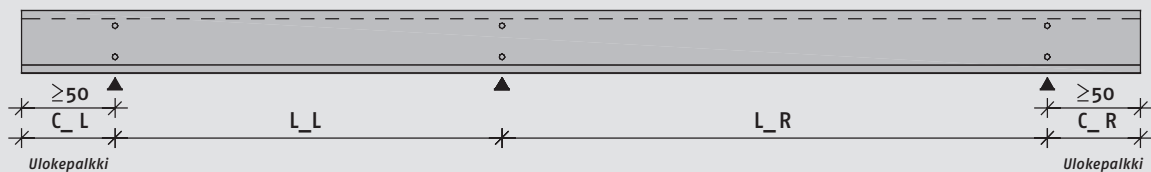

Huomautus! Laipan leveä puoli, kun esirei'itys rakenne pystysuuntainen
Käänteistä rakennetta käytetään käänteisissä orsissa

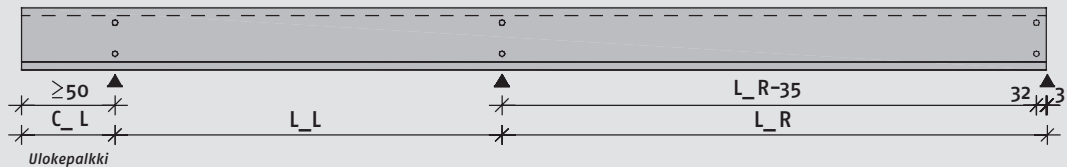
Huomautus! Valmistuspiirustuksissa orsi esitetään niin, että
leveä laippa osoittaa alaspäin kohti lukijaa

L = jänneväli
 L_L = Vasemman jännevälin pituus
 L_R = Oikean jännevälin pituus

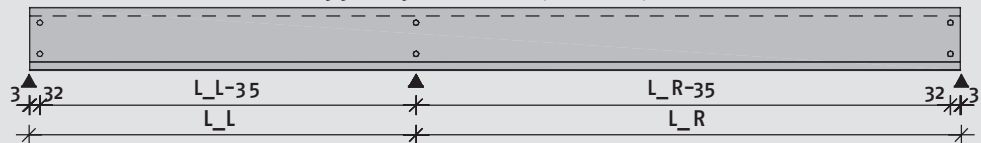
Yksi esirei'itetty yhden jännevälin orsi, DS

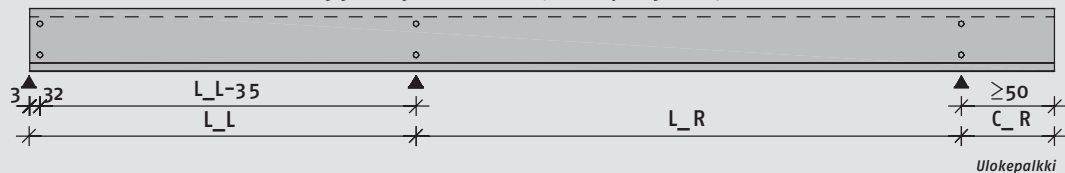
Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, vasen päätylohko, DL

Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, sisälohko, DI

Esirei'itetty yhden jännevälin orsi, oikea päätylohko, DR

2.2.3 KAKSIAUKKAINEN JÄRJESTelmä, ORSITUET

N=kapea laippa ylös
W=leveä laippa ylös

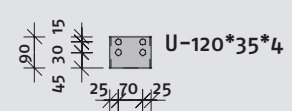
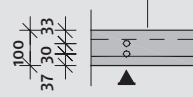
Työmaalla LEVEÄ laippa YLÖS, KAIKKI ORRET

Orsikiinnike välitruessa

Orsikiinnike orsiliitoksessa

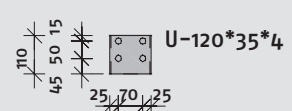
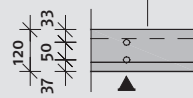
Z100

Reikä $\varnothing = 14$

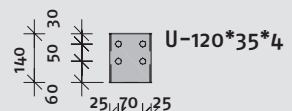
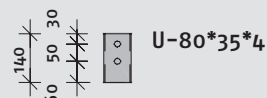
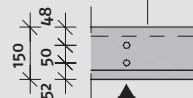
Z120

Reikä $\varnothing = 14$

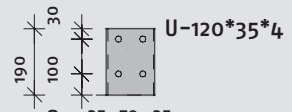
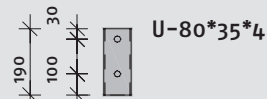
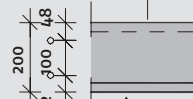
Z150

Reikä $\varnothing = 14$

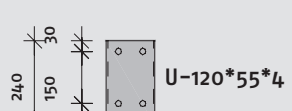
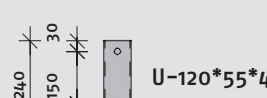
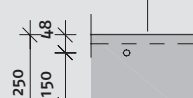
Z200

Reikä $\varnothing = 18$

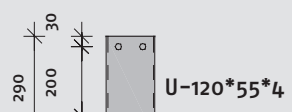
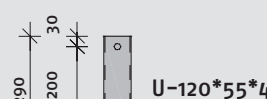
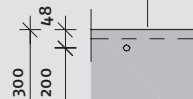
Z250

Reikä $\varnothing = 18$

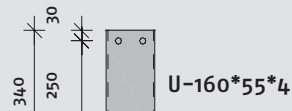
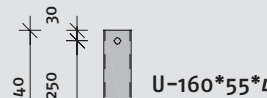
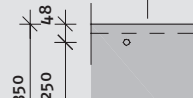
Z300

Reikä $\varnothing = 18$

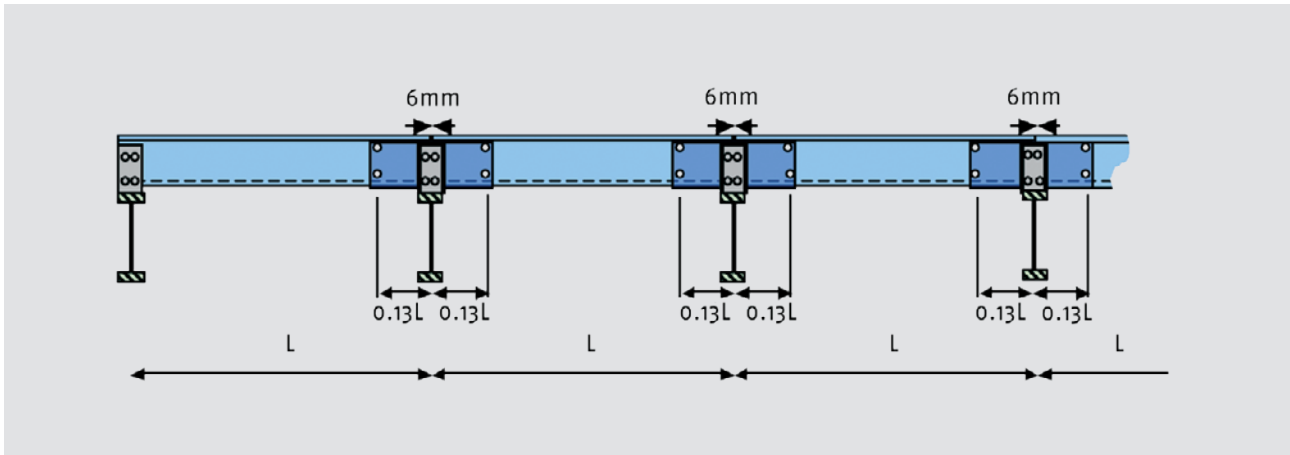

Z350

Reikä $\varnothing = 18$

2.3 JATKUVA RAKENNE JÄRJESTELMÄ – SUUNNITTELU RUUKKI PURCALC-OHJELMALLA

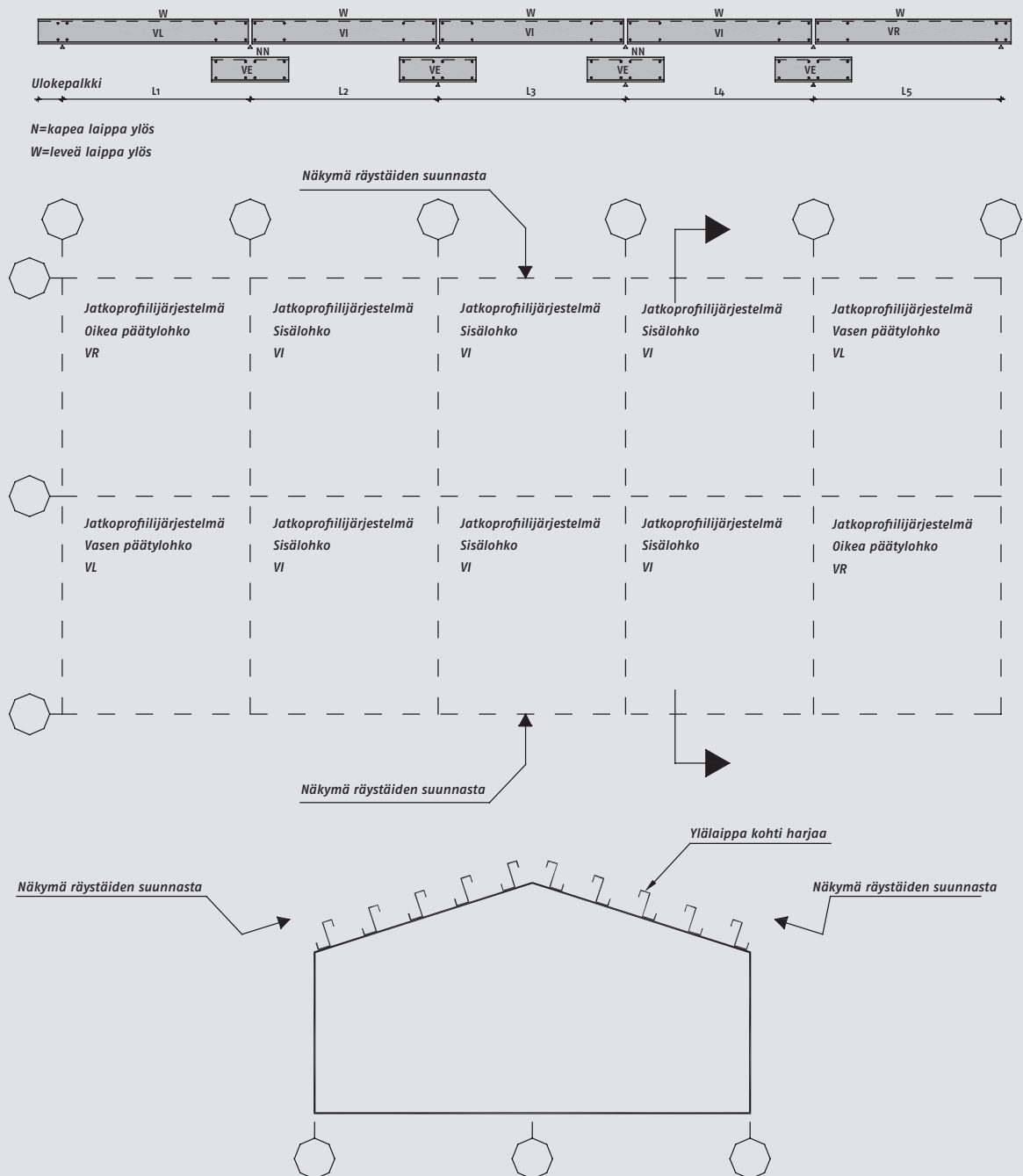

Käytetään katto- ja seinärakenteissa.

Järjestelmässä käytetään erityistä sleeve-jatkopalalla, joka on yleensä joko saman paksuinen kuin perusorsi tai enintään 0,5 mm paksumpi.

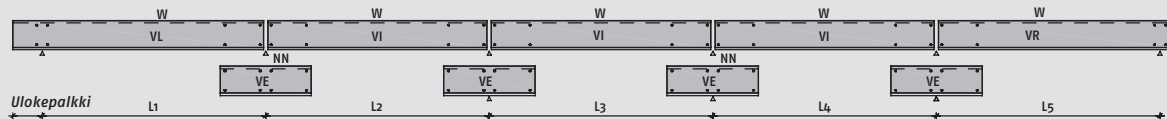
- Optimaalinen paino
- Pienet taipumat
- Helposti käsiteltävät profiilit
- Suurempi määrä komponentteja
- Vaatii enemmän asennustyötä
- Z-profiileissa jatkopala on samanlainen kuin perusprofiili

2.3.1 JATKUVA RAKENNE –JÄRJESTELMÄ, KEVYTORREN SIOITTELUPIIRUSTUS

2.3.2 JATKUVA RAKENNE –JÄRJESTELMÄ, KEVYTORRET

Huomautus! Työmaalla ortta tarkastellaan räystäiden suunnasta

N=kapea laippa ylös

W=leveä laippa ylös

*Huomautus! Laipan leveä puoli, kun esirei'itys rakenne pystysuuntainen
Käänteistä rakennetta käytetään käänteisissä orsissa*

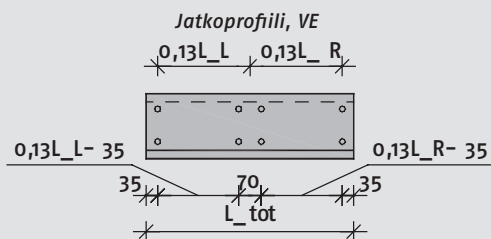
*Huomautus! Valmistuspiirustuksissa orsi esitetään niin, että
leveä laippa osoittaa alaspäin kohti lukijaa*

L = jänneväli

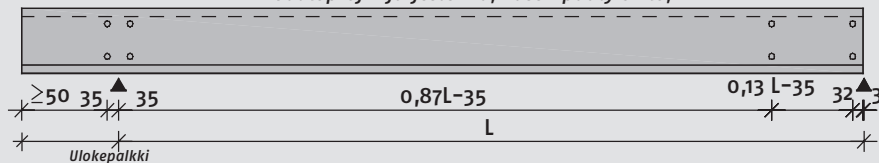
L_L = Vasemman jännevälin pituus

L_R = Oikean jännevälin pituus

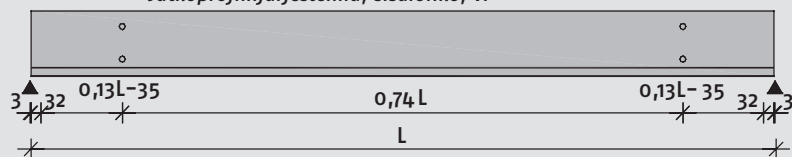
L_tot = 0,13(L_L + L_R) + 70

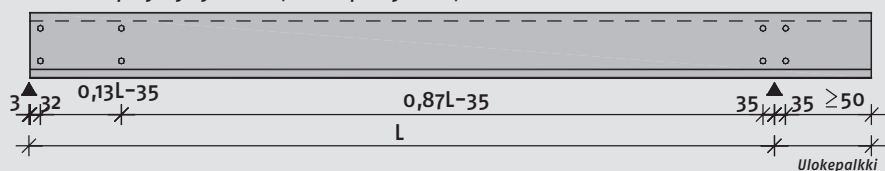
Jatkoprofiilijärjestelmä, vasen päätylohko, VL

Jatkoprofiilijärjestelmä, sisälohko, VI

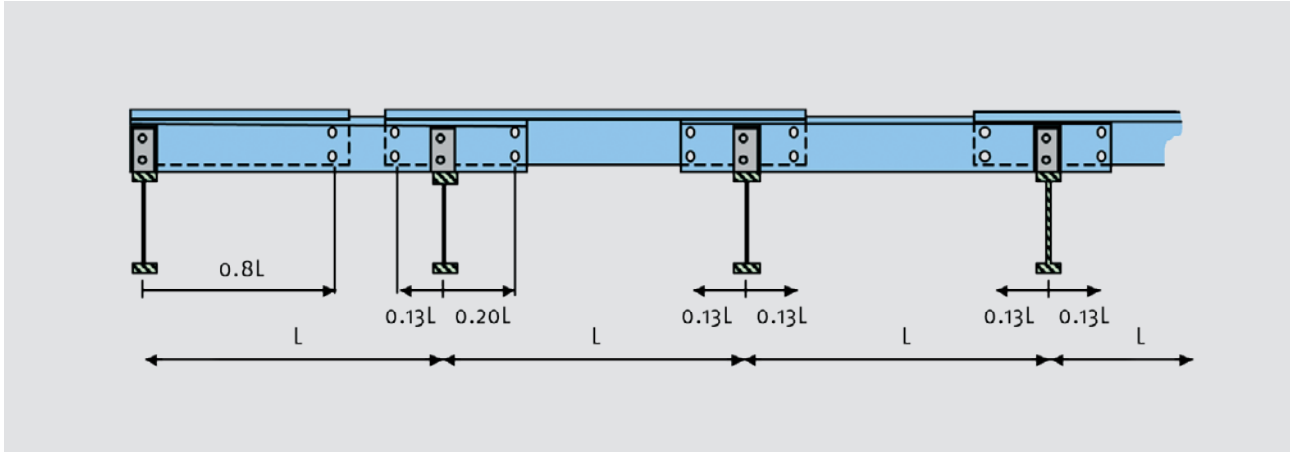
Jatkoprofiilijärjestelmä, oikea päätylohko, VR

2.3.3 JATKUVA RAKENNE -JÄRJESTELMÄ, ORSITUET

	<i>N=kapea laippa ylös W=leveä laippa ylös</i>	<i>Työmaalla LEVEÄ laippa ALAS, JATKOPROFIILI VE</i>	<i>Työmaalla LEVEÄ laippa YLÖS, KAIKKI ORRET</i>	<i>Orsituki</i>
Z100				
Reikä $\varnothing = 14$				
Z120				
Reikä $\varnothing = 14$				
Z150				
Reikä $\varnothing = 14$				
Z200				
Reikä $\varnothing = 18$				
Z250				
Reikä $\varnothing = 18$				
Z300				
Reikä $\varnothing = 18$				
Z350				
Reikä $\varnothing = 18$				

2.4 LIMITETTY JÄRJESTELMÄ – RUUKIN SUOSITTELEMA JÄRJESTELMÄ

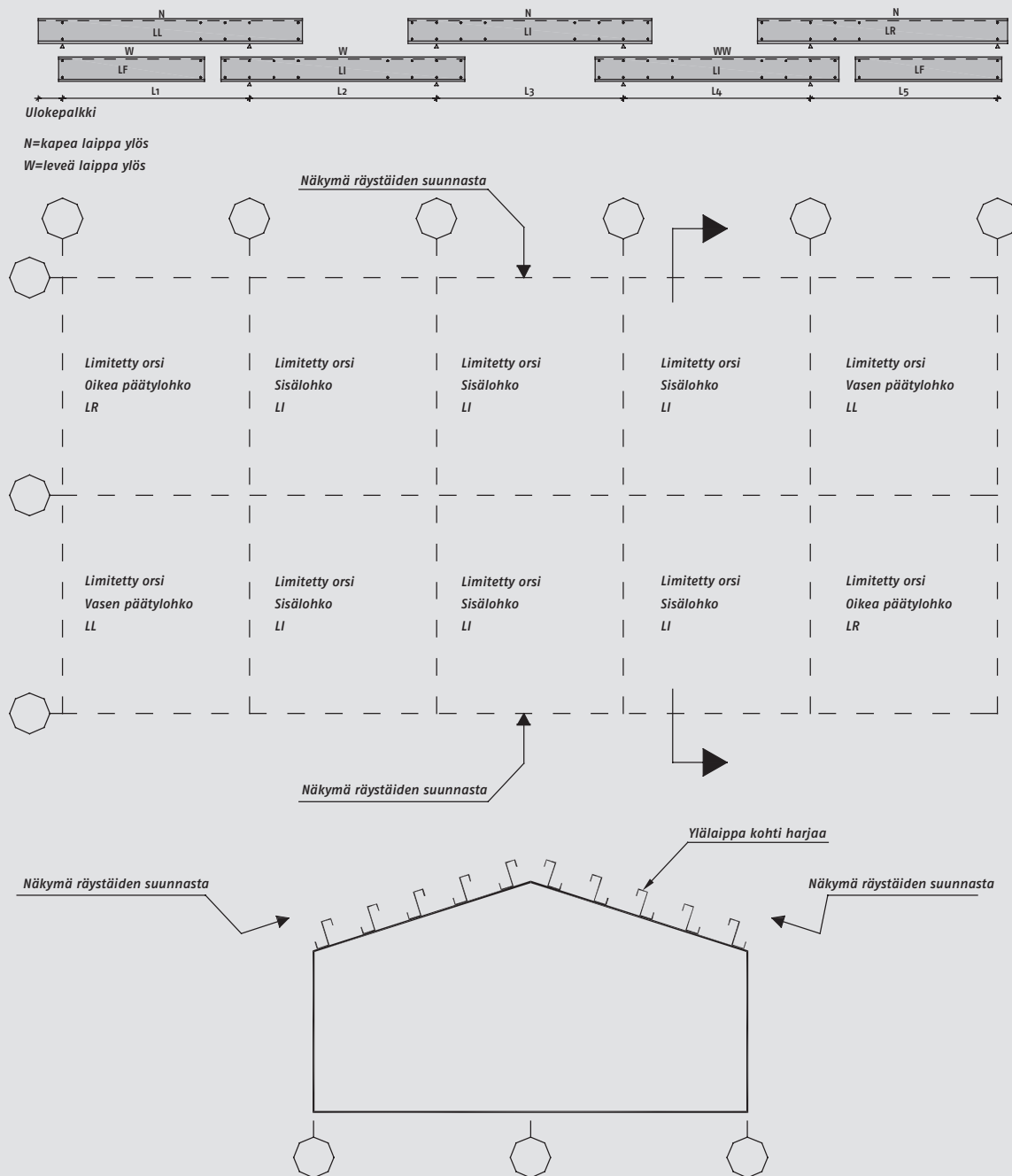
Käytetään katto- ja seinärakenteissa 6–10 m:n jännevälillä.

Orret asennetaan limittäin niin, että ne ovat jonkin matkaa sisäkkäin.

Tuplaorsi tai paksu profiili päätylohkossa.

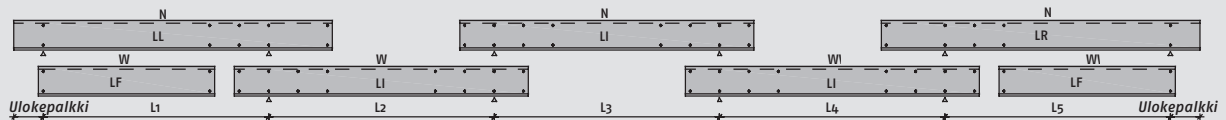
- Optimaalinen paino
- Pienet taipumat
- Pitkät jännevälit mahdollisia
- Liitoskohtia on enemmän
- Vaatii enemmän asennustyötä
- Voidaan toteuttaa Z-profiileilla

2.4.1 LIMITETTY JÄRJESTELMÄ, KEVYTORREN SIIJOITTELUKAAVIO

2.4.2 LIMITETTY JÄRJESTELMÄ, KEVYTORRET

Huomautus! Työmaalla kevytorutta tarkastellaan räystäiden suunnasta

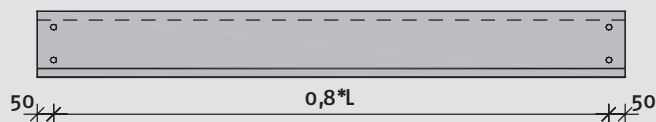
N=kapea laippa ylös
W=leveä laippa ylös

Huomautus! Laipan leveä puoli, kun esirei'itysrakenne pystysuuntainen
Käänteistä rakennetta käytetään käänteisissä orsissa

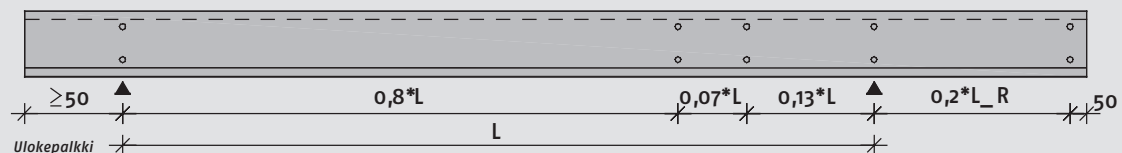
Huomautus! Valmistuspiirustuksissa orsi esitetään niin, että
leveä laippa osoittaa alaspäin kohti lukijaa

L = jänneväli
L_L = Vasemman jännevälin pituus
L_R = Oikean jännevälin pituus

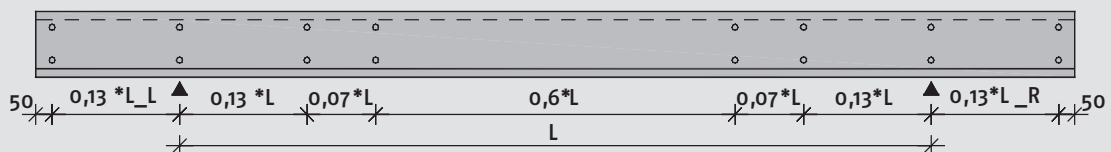
Tarvittaessa limitetty vahvikeorsi, LF

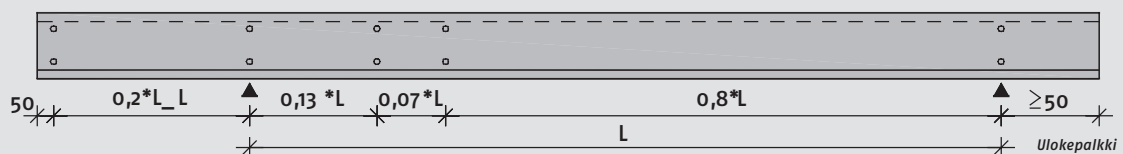
Limitetty orsi LL, vasen päätylohko

Limitetty orsi LI, sisälohko

Limitetty orsi LR, oikea päätylohko

2.4.3 LIMITETTY JÄRJESTELMÄ, ORSITUET

N=kapea laippa ylös
W=leveä laippa ylös

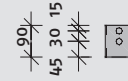
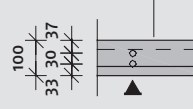
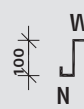
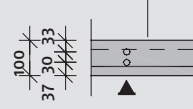
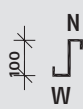
Työmaalla LEVEÄ laippa ALAS

Työmaalla LEVEÄ laippa YLÖS

Orsituki

Z100

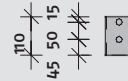
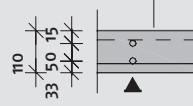
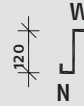
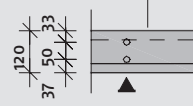
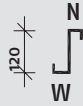
Ø = 1 4

U-80*35*4

Z120

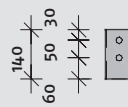
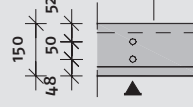
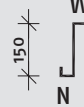
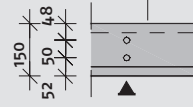
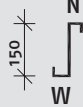
Ø = 1 4

U-80*35*4

Z150

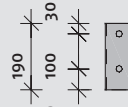
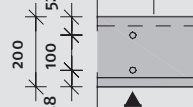
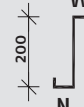
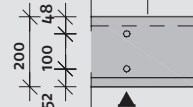
Ø = 1 4

U-80*35*4

Z200

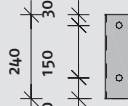
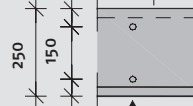
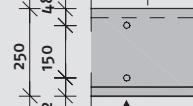
Ø = 1 8

U-80*35*4

Z250

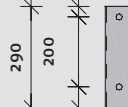
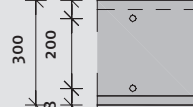
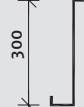
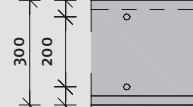
Ø = 1 8

U-120*55*4

Z300

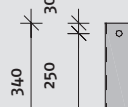
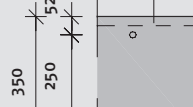
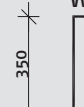
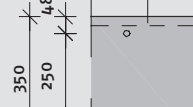
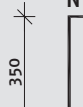
Ø = 1 8

U-120*55*4

Z350

Ø = 1 8

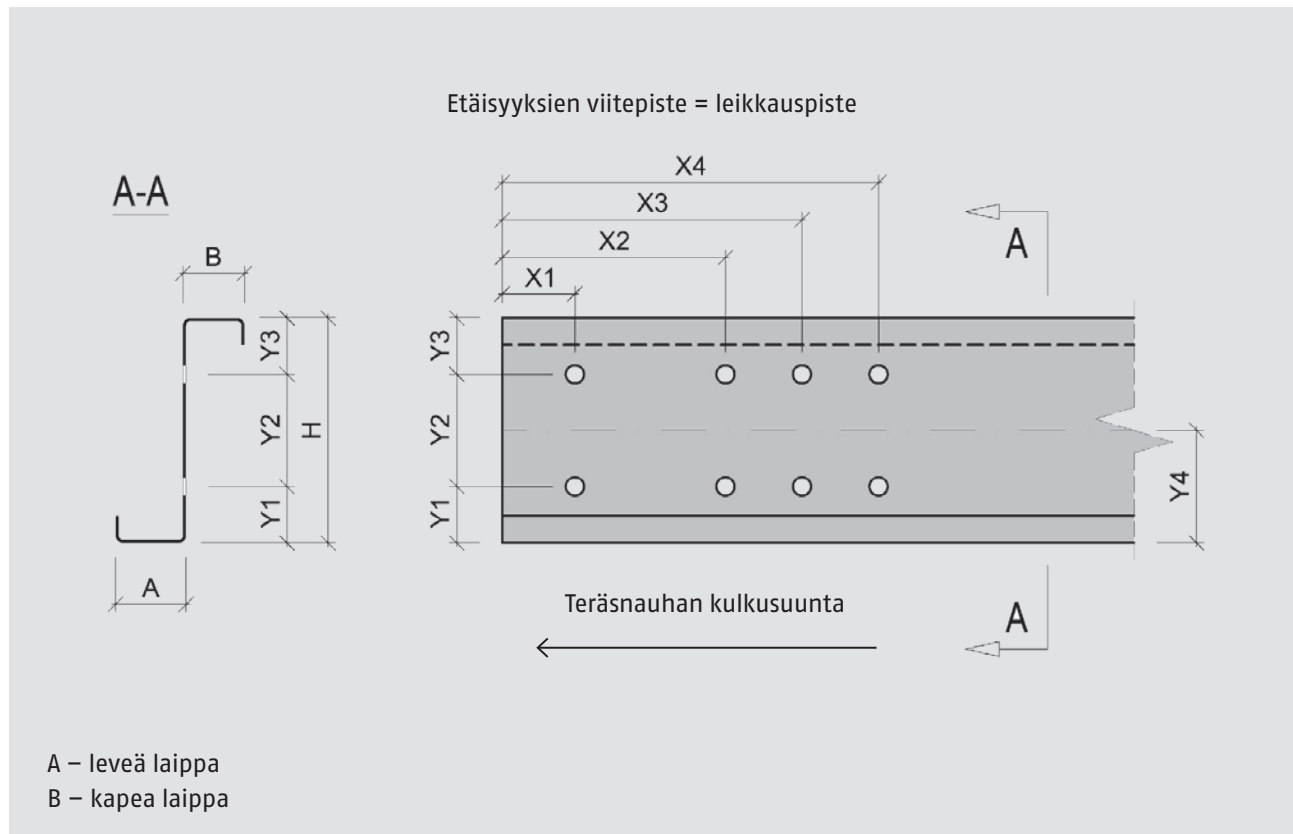

U-160*55*6

2.5 REIKIEN MITOITUSPERIAATE VALMISTUSTA VARTEN

Kaikissa orsijärjestelmissä on käytössä standardisoitu esirei'itys. Esirei'ityksmitat on ilmoitettu tarkastelukulmasta, jossa alalaippa osoittaa katsojaan päin ja profiilin leveä laippa on alalaippana. Reikien pituussuuntaiset sijainnit on esitetty etäisyytenä leikkauspisteestä, vasemmalta oikealle. Kiinnitysruuvien reikien mitoitus on standardisoitu.

Kiinnitysruuvien reikien vakiokoot ja -sijainnit on esitetty alla. Lisätietoja esirei'itysvaihtoehdoista saa ottamalla meihin yhteyttä.

2.6 REIKÄTYYPIT

- materiaalin enimmäispaksuus 3 mm (jos ø60 mm, materiaalin enimmäispaksuus 2 mm)
- reiät voidaan tehdä riviin
- soikeita ja suorakulmaisia reikiä voidaan kiertää 90 astetta.

Taulukko 1. Rei'itystyökalut särmätyille tuotteille			
Muoto	Halkaisija/mitat (mm)	Määrä	Kierto
	3	2	
	3,5	2	
	5	2	
	6	2	
	7	2	
	8	2	
	9	2	
	10	2	
	12	2	
	14	2	
	16	2	
	18	2	
	20	2	
	22	2	
	26	2	
	35	2	
	5x16	2	90°
	6,5x30	2	90°
	9x15	2	90°
	12x30	2	90°
	14x30	1	90°
	16x30	2	90°
	18x25	2	90°
	18x35	2	90°
	20x40	2	90°
	5x30	2	90°
	5x45	1	90°
	5x49	1	90°
	10x10	2	90°
	15x15	2	90°
	23x23	2	90°
	35x35	2	90°
	45x45	1	90°

Taulukko 2. Rei'itystyökalut rullamuovauskoneelle			
Muoto	Halkaisija/mitat (mm)	Määrä	Kierto
	3		
	3,6		
	5		
	7		
	10		
	12		
	14		
	16		
	18		
	20		
	22		
	26		
	60		
	12X24		90°
	14X24		90°
	16X35		90°
	18X32		90°
	18X35		90°
	20X35		90°
	5X25		90°
	45X45		90°
	50X50		90°

Reikien määrää tuotannossa ei ole rajoitettu.

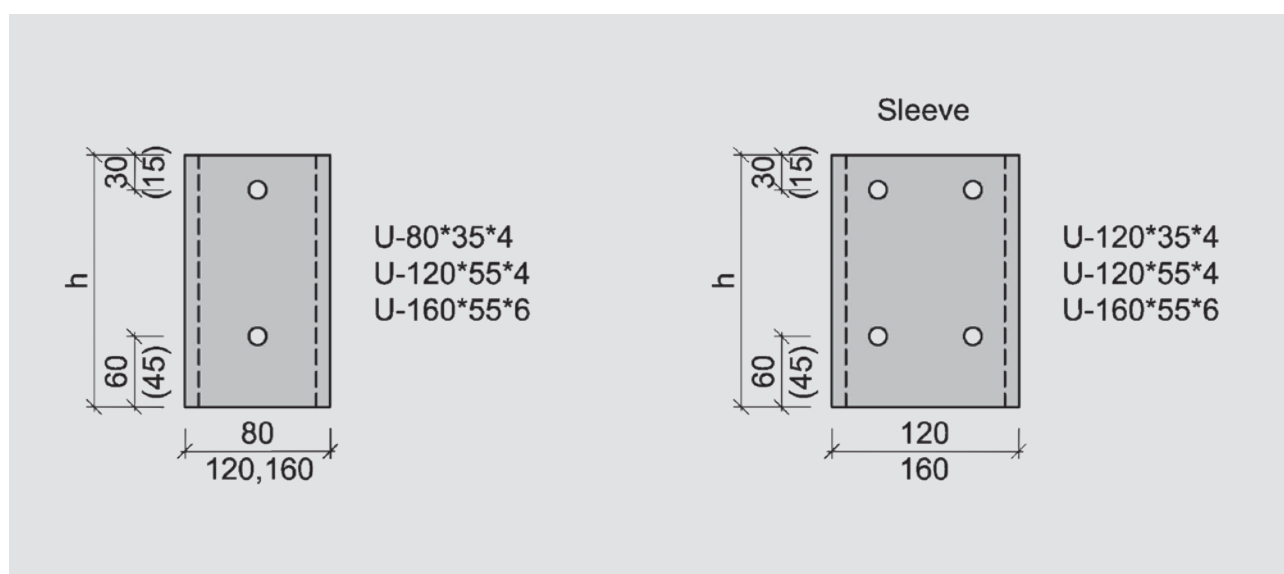
2.7 ORSITUET

Orsijärjestelmissä käytetään orsitukia, jotka kiinnitetään rakennuksen rungon pääpalkkeihin. Orret kiinnitetään orsitudiin palkin uumasta ruuviliitoksilla. Ruukin järjestelmissä orsituet ovat U-profiileja, jotka on valmistettu vähintään laadun S235 teräksestä. Orsitukien suunnittelussa otetaan huomioon harjan katolla olevan profililevyn ankkurointi harjalistalla. Jos harjalistaa ei käytetä, U-profilin mitoitus ja kiinnitys pääpalkkiin on tarkistettava erikseen katon lappeen suuntaisesta kuormituksesta aiheutuvien rasitusten vuoksi.

Ruuviliitoksia käytettäessä orsituet toimitetaan valmiiksi poratuilla rei'illä. Ruuvireikien halkaisija on joko 14 mm tai 18 mm orren koosta riippuen. Koot ja etäisyydet on esitetty orsikaaviossa. Jatkuva rakenne –järjestelmässä on kaksi pystysuuntaista reikäriiviä, limitetyssä järjestelmässä on puolestaan yksi tai kaksi riviä valittujen orsitukien mukaan vaihdellen. Yksi- ja kaksiaukkoisissa järjestelmissä on yksi tai kaksi riviä orsituen sijainnin ja valitun mallin mukaan vaihdellen. Orsien PurCalc-mitoitusohjelma määrittää myös kiinnikkeiden tarvittavan määrän.

Jos jostain syystä valitaan itseporautuvat ruuvit, orsitukeen ei porata valmiiksi reikiä. Ruuviliitoksia on kuitenkin käytettävä aina, jos orsimateriaalin paksuus on suurempi kuin 1,5 mm liitokselle asetettujen venyvyysvaatimusten vuoksi.

Esimerkkejä orsituista:

C- ja Z-orsia tuetaan asentamalla uuman ja pääpalkin väliin seuraavat U-profiilit loivasti kallistuvissa katoissa ja silloin, kun profililevy on ankkuroitu vastakkaiseen kattolappeeseen harjalistalla. Muussa tapauksessa kiinnitysprofiilit on mitoitettava erityisesti kuormille, jotka vaikuttavat kattolaipan tason suunnassa.

H<	U-profiili
200	U-80*35*4
300	U-120*55*4
350	U-160*55*6

3 Kevytorsien käytössä huomioon otettavat asiat

3.1 VÄÄNTÖJÄYKKYYS

Kevytorsien poikkileikkaus on avoin ja vääntöjäykkyys pieni suhteessa niiden taivutuslujuuteen. Pienen vääntöjäykkyyden takia orren vaakasuuntainen nurjahdusvastus rajoittaa kuormankestoa merkittävästi, jos ortta ei tueta.

3.2 VÄÄNTÖJÄYKKYYDEN PARANTAMINEN

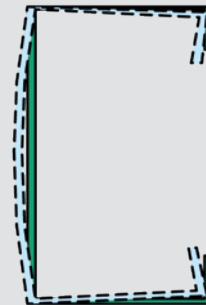
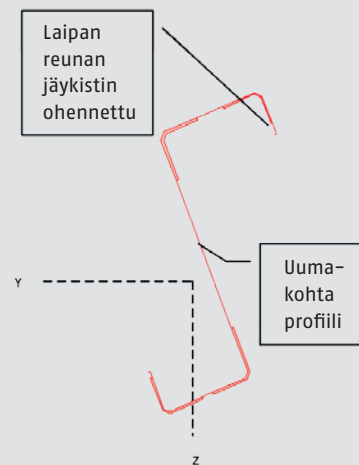
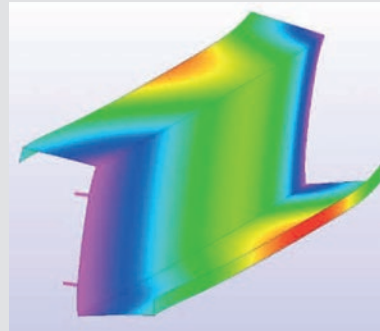
Vääntöjäykkyyttä voidaan parantaa kiinnittämällä orsi muotolevyyn tai vastaavaan, joka tukee orren ylälaippaa poikittaissuunnassa. Myös muotolevyn nurjahdusvastus lisää orren kiertojäykkyyttä.

3.3 PAIKALLINEN LOMMAHDUS

Ohutlevypoikkileikkauksen nurjahdusvastusta rajoittaa levymäisten poikkileikkausosien nurjahdus puristuksessa tai nurjahduksilta suojaavien levymäisten jäykisteiden nurjahdus puristuksessa. Orsitaso ei menetä kokonaan kuormankestoaan; orsitaso säilyttää itse asiassa usein merkittävän osan kuormankestoastaan tässä tilassa. Tämä mallinnetaan laskelmissa poistamalla orsitasosta suurimman kuormituksen alainen osa tai vaihtamalla päätyjäykistin ja sen osaksi katsottava orsitason osa ohuempaan.

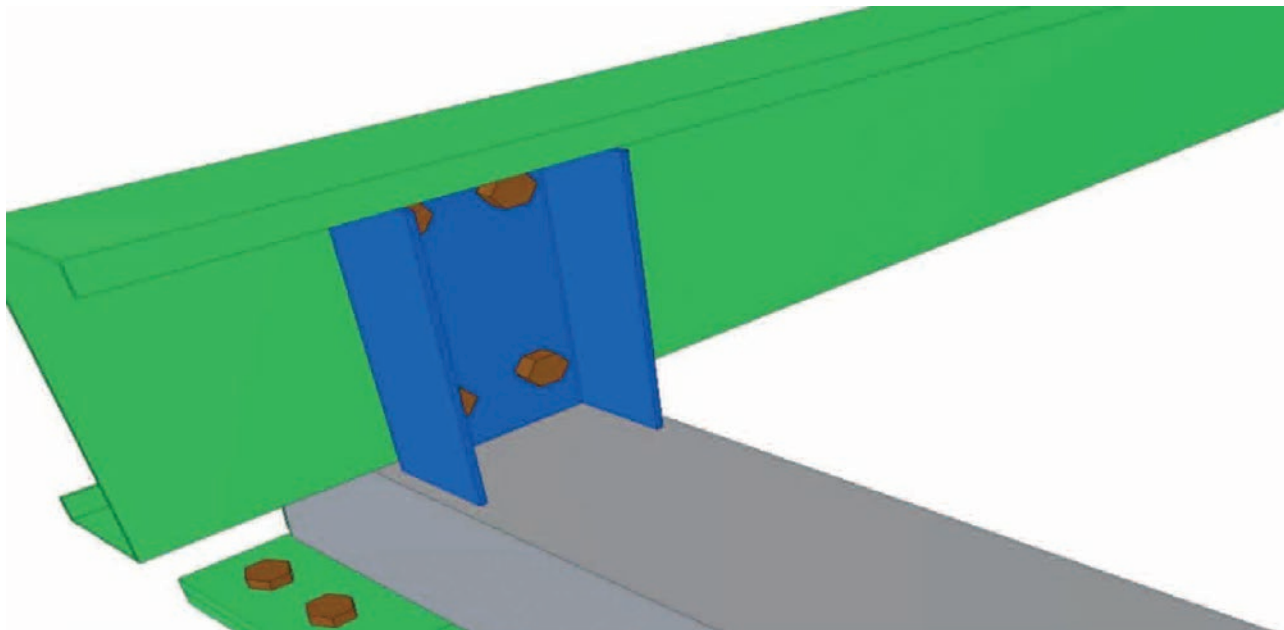
3.4 PROFIILIN MUODON VÄÄRISTYMINEN

Tiettyjen muotojen poikkileikkauskohdissa orren vääntyminen rajoittaa myös kuormankestoa.

3.5 TUKIREAKTIOIDEN KESTÄVYYS

Profiilitaso voi nurjahtaa myös orsituessa, jolloin orren uuma poikkeaa tasosta tukireaktion seurauksena. Tämä rajoittaa orren kuormankestoa. Orsitukea vahvistetaan tavallisesti käyttämällä esimerkiksi U-profiilia, joka kiinnitetään takaosasta orren uumaan niin, että tukireaktio siirtyy palkkiin vain orsituen kautta.

3.6 LAIPASTAAN TUETUT ORRET

Hattuorsissa käytetään aina tukikappaletta (vrt. ylähattuorsien poikkileikkausmitat), joka kiinnitetään yhdessä perusorren kanssa laipoista suoraan pääpalkkiin. Tukireaktioiden kestävyys perustuu hattuorren ja tukipalan yhteisvaikutukseen..

3.7 POIKITTAISJÄYKKYYS

Ohutlevyorren jäykkyys heikomman akselin suunnassa on pieni. Tämä aiheuttaa taipumista kattolapteen tasolla, jos lape ei ole yhtä jäykkä kuin teräslevy. Näin voi olla esimerkiksi, jos harjalta kohti räystäistä kulkevia levysaumoja ei ole kiinnitetty. Lappeiden teräslevyt on kuitenkin suositeltavaa kiinnittää yhteen harjalistalla. Käytännössä tämä estää orren taipumisen kattolapteen suunnassa ja vähentää samalla olennaisesti orsitukiin kohdistuvaa kuormitusta.

3.8 TUKEMATON ALALAIPPA

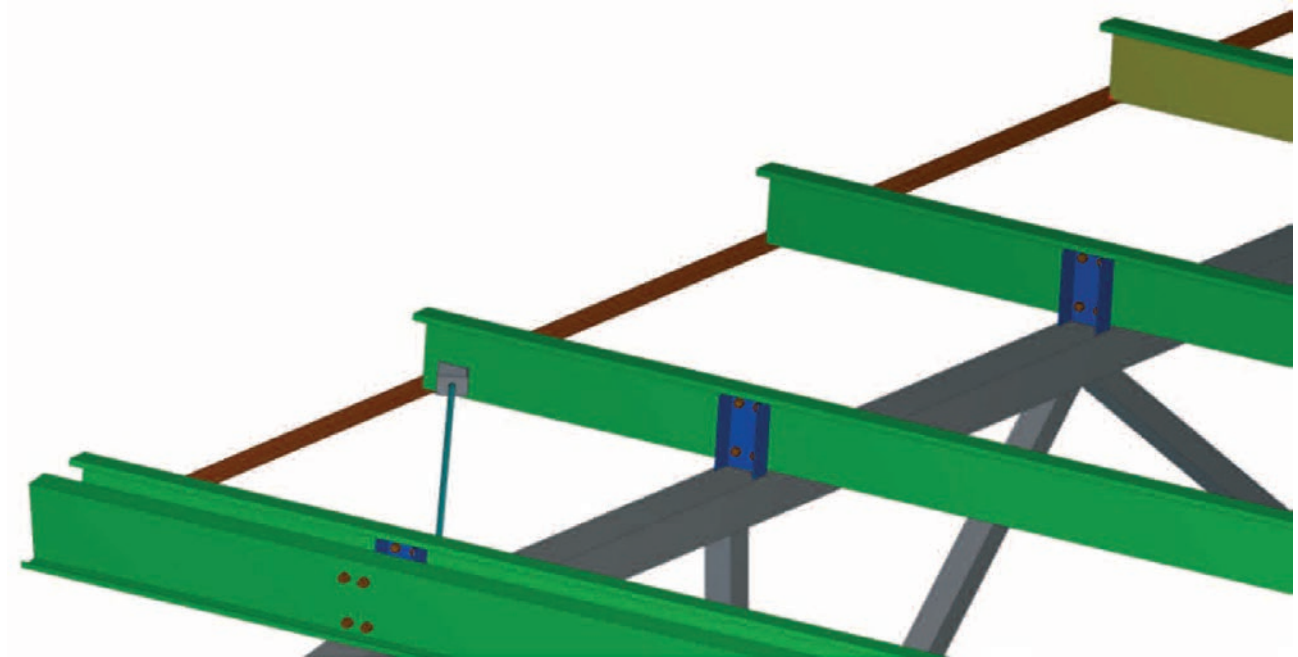
Yksiaukkoisilla orsilla orren tukematon alalaippa saattaa tulla tuulen imuvaikutuksesta puristetuksi ja voi nurjahtaa poikittaissuunnassa. Näin on varsinkin seinäorsilla, joilla toisin kuin katoissa, rakenteen oma paino ei vähennä imun vaikutusta.

3.9 PURISTETTU TUKEMATON ALALAIPPA

Jatkuvilla orsilla tukimomentin kohdalla orren tukematon alalaippa on puristettu, jolloin sen pyrkimys nurjahtaa sivusuunnassa rajoittaa orren kantokykyä.

3.10 ULOKEORSI

Ulokeorsien kuormankesto on pieni, mutta sitä voidaan lisätä jonkin verran kiinnittämällä ulokeorren pää tukevasti etuprofiiliin.

Jos ulokeorren pää vinoutuminen on estetty esimerkiksi käyttämällä orren korkuista U-profiilia, joka on laipoistaan kiinnitetty ulokeorren laippoihin, päätytuella on oltava voimassa:

$$N_{sd} / A_{eff} + M_{y, sd} / W_{eff, y} \leq M_{c, Rd, V} / W_{eff, y}$$

jossa

N_{sd} on normaalin voiman mitoitusarvo

A_{eff} on poikkileikkauksen tehollinen pinta-ala aksiaalisessa puristuksessa

$M_{y, sd}$ on momentin mitoitusarvo, kun päätytuki on käytössä

$W_{eff, y}$ on poikkileikkauksen tehollinen taivutusvastus y-akselin suunnassa

$M_{c, Rd, V}$ on taivutusvastus, kun huomioon otetaan leikkausvoiman vaikutus

Muussa tapauksessa pätee seuraava

$$N_{sd} / A_{eff} + M_{y, sd} / W_{eff, y} \leq 2M_{c, Rd, V} / 3W_{eff, y}$$

Ulokeorren vapaat laipat yhteen liittävän profiilin vähimmäismitat (ulokeorren ylälaipat on tuettu yhtenäisesti muotolevyllä)

Orren korkeus	L-profiili
max 150	45*45-1.5
max 200	70*70-1.5
max 300	70*70-2.0
max 350	70*70-2.5

4 PurCalc-mitoitusohjelmisto

PurCalc-ohjelmistolla voidaan suunnitella taloudellisin ratkaisu orsikattorakenteeksi.

Ohjelmisto sisältää Ruukin Z-, hattu-, U- ja C-orret. Ohjelman sisältämät vaihtoehdot mahdollistavat seuraavat laskentamenetelmät:

- Orsirakenne lasketaan Eurocoden mukaisesti, kun orsi on tuettu kantavalla muotolevyllä
- Orsirakenne lasketaan Eurocoden mukaisesti, kun orsi on tuettu Ruukin katto-sandwich-paneelilla
- Orsirakenne lasketaan Eurocoden testeihin perustuvalla menetelmällä, kun orsi on tuettu kantavalla muotolevyllä ja tietyt rakenteelliset ehdot täyttyvät.

Ohjelmiston kielivaihtoehdot ovat suomi ja englanti.

5 Kevytorsien käsittely, kuljetus ja varastointi

5.1 KÄSITTELY

Orsien käsittelyssä tulee aina noudattaa erityistä huolellisuutta ja suositellaan suojavaatteiden ja viiltosuojakäsineiden käyttöä. Kun leikkaat tuotteita, käytä myös hengityssuojainta, sillä leikkaamisen aikana voi vapautua pölyä ja pieniä hiukkasia.

Lisäksi käsittelyssä on otettava huomioon, että pienetkin kolhut ja painumat voivat heikentää merkittävästi orsien kuormankestoa. Komponenttien sinkkipinnoitus on suojattava naarmuuntumiselta.

5.2 KULJETUS

Orret ja kiinnitysosat pakataan tehtaalla helposti käsiteltäviin pakkauksiin. Orret niputetaan yhteen ja pienet komponentit pakataan erillisiin pakkauksiin. Sisältö merkitään selvästi kaikkiin paketteihin niiden oikealle työmaalle kuljettamisen varmistamiseksi. Työmaalla materiaalit on tarkistettava huolellisesti niiden oikean määrän ja kunnon varmistamiseksi. Puutteista ja kuljetusvaurioista on viipymättä ilmoitettava toimittajalle kirjallisesti. Vahingoittuneita tuotteita ei saa asentaa ilman Ruukin hyväksyntää.

5.3 VARASTOINTI

Materiaalit on varastoitava mahdollisimman lähelle asennuspiirustusten mukaista asennuspaikkaa, jotta välttyään turhilta nostoilta ja kuljetuksilta.

Orret on varastoitava kuivaan paikkaan tasaiselle alustalle suojaan sateelta ja lumelta. Varastointi kuivassa tilassa estää valkoruosteen galvanoidulla pinnalla. Tuotteet on tuettava riittävin välein vääntymien estämiseksi. Tuotteet on suositeltavaa tukea hieman vinossa asennossa (1:20) sen varmistamiseksi, että orsiin mahdollisesti valuva vesi poistuu. Pakkaukset on nostettava jonkin verran ylös maasta, jotta ilma vaihtuu pakkausten alapuolella. Materiaaleja ei saa kasata päällekkäin, koska profiilit voivat vahingoittua.

Jos orret kastuvat sateessa, ne on erotettava ja kuivattava valkoruosteen muodostumisen estämiseksi. Pakkaukset on tarvittaessa tuettava niiden kaatumisen tai putoamisen estämiseksi.

6 Kevytorsien asennus

Kevytorret ovat nopeita ja helppoja asentaa. Huomioi kohdassa 5.1 esitetyt orsien käsittelyyn liittyvät ohjeet. Orret kiinnitetään ensisijaisesti kuusioruuviliitoksilla käyttämällä valmiiksi esiporattuja reikiä. Toisinaan voidaan käyttää myös itseporautuvia ruuveja. Yli 1,5 mm:n paksuisia orsia ei saa kiinnittää orsitukiin eikä toisiinsa itseporautuvilla ruuveilla, vaan kiinnitys on aina tehtävä käyttämällä kuusioruuviliitoksia. Alhaiset asennuskustannukset perustuvat nopeaan asennukseen ja esivalmistettujen rakenneosien käyttöön. Rakenneosien keveys ja pieni tilantarve alentavat kuljetuskustannuksia.

Kevytorret asennetaan suunnittelijan laatiman asennuspiirustuksen mukaisesti.

Asennussuunnitelmasta tulisi selvittää seuraavat tiedot:

- projektitiedot
- suunnittelija
- asentaja
- materiaaliluettelo ja sijoittelupiirustus
- komponenttien varastointi työmaalla
- kuljetuspakkausten käsittely työmaalla
- asennusvälineet
- asennusvaiheet
- ruuviliitokset
- väliaikainen vahvistus asennuksen aikana
- asennustoleranssit
- rakenteiden laatuvaatimukset ja laadunvalvonta

Rakenneosia asennettaessa niitä ei saa pakottaa paikoilleen siten, että syntyy haitallisia muodonmuutoksia ja raskuuksia. Ohutlevyrakenteet ovat herkkiä paikallisille vaurioille, joten asennuksessa on noudatettava erityistä varovaisuutta osien suojaamiseksi kolhuilta tai muilta vaurioilta.

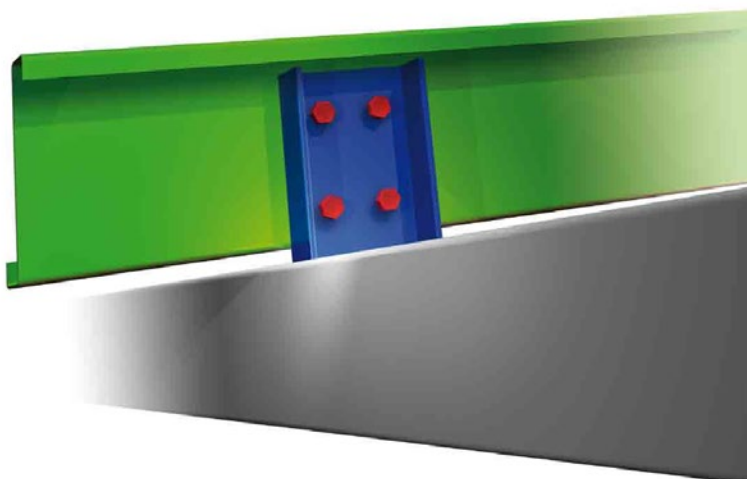
Katto-orret eivät yleensä vaadi asennuksen aikaista tuentaa. Tuentatarve on kuteinkin tarkistettava, jos jännevälit ovat pitkiä tai kaltevuus suuri. Z-katto-orret asennetaan aina niin, että ylälaippa osoittaa harjan suuntaan, katso kuva. Lisäksi Z-orrien alalaippa on asennettava noin 10 mm:n etäisyydelle ristikon yläpaarteesta tai palkista.

Ennen asennuksen aloittamista on tutustuttava työselitykseen, piirustuksiin, asennussuunnitelmaan ja laadunvalvontasuunnitelmaan. Materiaalien, lisävarusteiden, asennusosien ja kevytorsien vastaanottotarkastuksessa on tarkastettava kuormakirjat ja lähetysluettelot sekä mahdolliset kuljetus- ja käsittelyvauriot. On tärkeää varmistaa, että materiaalit ja tarvikkeet ovat standardien mukaisia tai että niiden mukana toimitetaan sertifioitujen tuotteiden vaatimustenmukaisuustodistukset.

Asennuksessa on hyvä kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- rakenteiden sijoitus
- rakenteiden suoruus
- kulmat
- osien väliset liitokset
- päämitat
- muut mitat
- materiaalien, lisävarusteiden ja osien käsittely, nosto ja varastointi
- telineet
- ruuvien ja mutterien kiristäminen ja lukitus

Ennen orsien asennustyötä on huomioitava asennusjärjestys. Suunnittelijan laatiman asennuskaavion mukaisesti orsiniput nostetaan oikeille paikoilleen. Leveä laippa alaspäin olevat orret asennetaan ensin.

Valmistamme teräspohjaisia seinä- ja kattotuotteita kaupallisiin ja asuinrakennuksiin. Toimitamme ympäristöystävällisiä ja laadukkaita tuotteita, järjestelmiä ja ratkaisuja, jotka kestävät kaikkein ankarimmissakin olosuhteissa.

Tämä julkaisu on tehty parhaan oman tietämyksemme ja ymmärtämyksemme pohjalta. Vaikka olemme tehneet kaikkemme tietojen täsmällisyyden takaamiseksi, Ruukki ei ole vastuussa mistään virheistä tai puutteista tai mistään suorasta, epäsuorasta tai välillisestä vahingosta, joka on aiheutunut tietojen virheellisestä soveltamisesta. Pidätämme oikeuden muutoksiin. Katso aina tarkat vertailutiedot alkuperäisistä standardeista. Uusimmat tekniset päivitykset löytyvät osoitteesta **www.ruukki.fi**.

RUUKKI

Ruukki Construction Oy, Panuntie 11, FI-00620 Helsinki,
+358 (0) 20 59 150, www.ruukki.com

Copyright© 2021 Ruukki Construction. Kaikki oikeudet pidätetään. Ruukki ja Ruukin tuotenimet ovat Rautaruukki Oyj:n tavaramerkkejä tai rekisteröityjä tavaramerkkejä. Rautaruukki on SSAB:n tytäryhtiö.

